

MANUALUL OBSERVATORULUI
pentru alegerile prezidențiale din 2025
- secțiile de votare din țară –
- *Varianta publică* -

Autori: Maria Krause (Observatorul Electoral), Septimius Pârvu (Expert Forum)

Contact: observare@votcorect.ro

Coaliția **Vot Corect** este formată din organizații civice care lucrează în domeniul apărării democrației și drepturilor omului. Scopul coaliției este de a monitoriza procesul de organizare a alegerilor și referendumurilor pentru a se asigura că se desfășoară conform principiilor constituționale și standardelor și bunelor practici internaționale la care România a aderat. Organizațiile partenere au obiectivul principal de a acredita observatori pentru ziua alegerilor, dar monitorizează procesul electoral per ansamblu, acționează pentru îmbunătățirea cadrului legal și reacționează în cazul încălcării principiilor menționate anterior.

Coaliția este formată din Expert Forum, Centrul pentru Resurse Civice, Asociația Civica, Centrul pentru Studiul Democrației, Rădăuțiul Civic și Observatorul Electoral. Asociația Code for Romania asigură dezvoltarea aplicației pentru smartphone Vote Monitor, cu ajutorul căreia colectăm date în ziua alegerilor.

Cuprins

CODUL DE CONDUITĂ AL OBSERVATORILOR VOT CORECT	5
I. INSTRUCȚIUNI PENTRU OBSERVATORI	6
Dreptul de a observa	6
Unde putem vota (dacă nu observăm la secția la care suntem arondați)?	7
Relația cu membrii BESV și alți participanți la procesul electoral	7
II. ASPECTE GENERALE LEGATE DE ORGANIZAREA ALEGERILOR	9
Cadrul legislativ	9
Administrația electorală	9
III. ALEGĂTORII, REGISTRUL ELECTORAL, LISTELE ELECTORALE	13
Registrul electoral și listele electorale	13
IV. ORGANIZAREA VOTĂRII ȘI ZILELE SCRUTINULUI	15
Când se votează	15
Unde se votează	15
Documente pe baza cărora se poate vota	16
Materialele electorale	16
Accesul persoanelor cu dizabilități la procesul electoral	18
Urna specială (mobilă)	19
Persoane care pot asista la operațiunile electorale	20
Campania electorală	22
Pregătirea secției de votare în ziua precedentă scrutinului	23
Ziua alegerilor – înainte de intrarea în secția de votare	24
Deschiderea secției orele 6:00 – 7:00	24
Votarea – orele 7:00 -21:00	26
Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV) și rolul operatorilor de calculator	28
Rolul operatorilor de calculator	28
Cum funcționează SIMPV?	28
Procedura pentru cazurile în care SIMPV arată că un alegător ar mai fi votat	32
Verificarea în SIMPV a alegătorilor care votează cu urna specială	33
Disfuncționalitățile SIMPV	33
Întrebări pentru membrii BESV	35
Observarea votării	35
Închiderea secției și numărarea voturilor	38
Voturi valabil exprimate	41
Voturi nule	42
Consemnarea și transmiterea rezultatelor	44
Observarea numărării voturilor și centralizării rezultatelor	47
V. CONTESTAȚII, CONTRAVENȚII, INFRAȚIUNI	48
Întâmpinări și contestații	49
Infrațiuni și plângeri penale	50
Contravenții	53
Modele de sesizări	57

Abrevieri

AEP – Autoritatea Electorală Permanentă
BEC – Biroul Electoral Central
BEJ – Biroul electoral județean
BESMB – Biroul electoral de sector al Municipiului București
BESV – Biroul electoral al secției de votare
BESVS – Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate
MAI – Ministerul Afacerilor Interne
MAE – Ministerul Afacerilor Externe
PV – proces verbal
SIMPV – Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal
SV – secție de votare

Acest manual conține informații detaliate despre rolul observatorului și despre principalele aspecte legate de procesul electoral. Fiecare secțiune are explicații, iar trimiterile la cadrul legislativ (legi, ordonanțe de urgență, decizii ale BEC) sunt marcate cu **albastru, cu litere îngroșate**. Citatele din legi sunt marcate cu *italic*. Cu **roșu** sunt marcate listele cu posibile probleme, nereguli și indicii de fraudă.

Materiale de training pregătite de Autoritatea Electorală Permanentă:

[Ghidul Birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară](#)

[Tutoriale video](#)

Materiale pregătire de STS

[Ghidul președintelui secției de votare referitoare la atribuțiile privind SIMPV](#)

[Tutoriale video pentru instruirea operatorului de calculator din țară](#)

CODUL DE CONDUITĂ AL OBSERVATORILOR VOT CORECT

- Observatorii își vor desfășura activitatea **cu strictă imparțialitate**, fără a exprima sau manifesta public nicio preferință pentru partidele sau formațiunile politice, candidații sau programele electorale; nu se vor implica în campania electorală și nu vor afișa însemnele sau sloganurile competitorilor electorali.
- Observatorii își vor îndeplini îndatoririle într-o manieră discretă și **nu vor interveni în procesul electoral**. Observatorii pot adresa întrebări reprezentanților administrației electorale și altor autorități și pot semna eventualele nereguli, însă nu le este permis să dea instrucțiuni, să modifice deciziile birourilor electorale sau să împiedice buna desfășurare a procesului electoral.
- Observatorii vor urmări **toate aspectele procesului electoral** și vor monitoriza toate etapele zilei alegerilor, inclusiv numărarea voturilor.
- Observatorii își vor baza toate concluziile **pe observații personale, directe, sau pe fapte sau dovezi clare și convingătoare** și vor transmite în timp util organizațiilor care i-au acreditat informații clare și corecte.
- Observatorii **nu vor comenta procesul electoral în fața reprezentanților mass media** în numele proiectului Vot Corect sau în numele organizațiilor care i-au acreditat.
- Observatorii **nu își vor asuma riscuri inutile**. Siguranța personală a fiecărui observator este mai importantă decât orice alte considerații.
- Observatorii vor respecta **drepturile și libertățile fundamentale ale omului, legislația națională și autoritatea membrilor administrației electorale**. Sunt considerate încălcări ale drepturilor omului inclusiv discursul instigator la ură, comportamentele extremiste, susținerea ideilor fasciste sau legionare etc.
- Observatorii vor da întotdeauna dovadă de cel mai înalt nivel de **discreție, comportament profesional și respect** față de toți participanții la procesul electoral, fără discriminare.
- Observatorii vor purta asupra lor **documentele de identitate și acreditarea** și se vor legitima în fața membrilor administrației electorale sau a altor reprezentanți ai autorităților implicate în organizarea alegerilor, la cererea acestora.
- Observatorii vor participa la instructaj și vor respecta **planul de repartizare în teritoriu** și instrucțiunile primite.

Încălcarea acestor reguli poate duce la retragerea acreditării observatorului.

I. INSTRUCȚIUNI PENTRU OBSERVATORI

Dreptul de a observa

Observatorul acreditat are dreptul să asiste la toate operațiunile efectuate de BESV, de la deschiderea secției de votare până la finalizarea numărării voturilor și întocmirea procesului verbal.

[Art. 47 \(2\) din Legea 370/2004](#); [Art. 89 din Legea nr. 208/2015](#), [Hotărârea AEP 8/2025](#)

- Acreditarea este valabilă numai însoțită de un act de identitate.
- Acreditarea este valabilă pentru orice secție de votare din țară și străinătate și pentru ambele tururi de scrutin.
- Legea nu prevede un număr maxim de observatori într-o secție de votare, dar președintele BESV poate limita numărul acestora dacă spațiul este insuficient.

Regulile sunt valabile pentru orice alegător; nu există prevederi speciale pentru observatori.

Refuzul președintelui BESV de a permite accesul observatorilor este contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.000 la 2.500 lei. [Art. 55 \(o\) din Legea 370/2004](#)

Vezi și Persoane care pot asista la operațiunile electorale

Observatorii nu pot interveni în organizarea și desfășurarea alegerilor, dar au dreptul de a sesiza președintele biroului electoral în cazul constatării unei nereguli. Observatorilor nu le este permis să facă niciun fel de comentariu de natură politică, în nume propriu sau al organizației care acreditează.

Președintele BESV are dreptul să îndepărteze din secția de votare observatorii care încalcă aceste reguli

Orice act care contravine Codului de conduită, legislației, regulilor stabilite prin acest manual sau instrucțiunilor comunicate de organizația care a emis acreditarea se sancționează cu retragerea acreditării observatorului.

Scopul observării nu este doar să constatăm neregulile.

Unde putem vota (dacă nu observăm la secția la care suntem arondați)?

În localitatea de domiciliu: numai la secția la care suntem arondați.

Dacă observăm în localitatea de domiciliu, observăm deschiderea la secția la care suntem arondați, votăm acolo imediat după 7:00, rămânem să observăm prima parte a votării (cam 45-60 de minute) și apoi plecăm să observăm la altă secție (sau alte secții) din aceeași localitate.

În altă localitate sau în străinătate: la orice secție.

Dacă observăm în afara localității de domiciliu sau în străinătate, votăm la secția la care observăm alegerile.

ATENȚIE! Observatorii care au domiciliul/reședința în localități în care se desfășoară și referendumuri locale sau alegeri locale parțiale trebuie să rețină că la locale și referendum pot vota doar în localitatea de domiciliu/reședință.

Relația cu membrii BESV și alți participanți la procesul electoral

Odată ajuns la secția de votare, **observatorul trebuie să se prezinte președintelui și membrilor biroului electoral al secției respective și să le arate acreditarea.** Dacă președintele exprimă obiecții privitoare la prezența sau activitatea observatorilor, explicăm calm și politicos că suntem acreditați oficial să observăm scrutinul. Ar fi bine să stabilim relații de amabilitate cu fiecare dintre membrii biroului, indiferent de afilierea politică a acestora.

Observatorii trebuie să clarifice în discuțiile la care iau parte faptul că **nu au autoritatea de a remedia neregulile sau încălcarea legii, ci doar de a le semnală.** Observatorii trebuie să informeze persoanele care au fost martori ai încălcării legii sau ai anumitor nereguli că au dreptul de a depune reclamații.

Este recomandat ca observatorii **să încerce să evalueze înțelegerea și încrederea alegătorilor în procesul electoral.** De preferat ar fi să evităm să adresăm întrebări alegătorilor care nu au votat încă, deoarece acest fapt ar putea fi greșit interpretat.

**Nu trebuie să
întrebăm niciodată
alegătorii cum
au votat**

În toate conversațiile la care iau parte, observatorii trebuie să rețină faptul că unele persoane pot încerca să manipuleze informațiile pentru scopuri și interese proprii. Când transmitem echipei **Vot Corect** concluziile observării (în fișele de observare sau la telefon) trebuie **să facem întotdeauna distincția între ce am observat direct și ce ne-a fost transmis de alte persoane** (și cât de credibile considerăm că sunt informațiile primite de la alte persoane).

Este important să reținem că **unele erori din partea membrilor comisiilor de votare se pot datora mai degrabă lipsei de experiență sau de instruire decât intenției deliberate de a compromite integritatea procesului.** Pe de altă parte,

neregulile intenționate și sistematice au într-adevăr potențialul de a denatura procesul electoral.

Eventualele nereguli constatate în derularea procesului electoral trebuie consemnate în fișa de observare (inclusiv prin intermediul aplicației Vote Monitor) și aduse imediat la cunoștința președintelui biroului electoral al secției de votare – mai întâi printr-o **sesizare verbală**, apoi, dacă problema persistă și/sau președintele nu ține cont de sesizarea verbală, redactați o **sesizare scrisă** (la modele de sesizări la finalul manualului) pe care are obligația să o primească conform **Art. 55 (p) din Legea 370/2004** și pentru care trebuie să vă dea un număr de înregistrare. În acest moment informați și organizația care v-a acreditat de depunerea sesizării scrise. Dacă nici în urma sesizării scrise situația semnalată nu este remediată prin intervenția președintelui biroului electoral al secției de votare, comunicați acest lucru organizației care v-a acreditat, care se va ocupa de transmiterea unei sesizări la biroul electoral județean sau de sector.

Pentru a **filma sau fotografia** în secția de votare solicitați acordul președintelui biroului electoral al secției de votare.

În cazul unor **nereguli grave**, cum ar fi introducerea în urnă a mai multor buletine de vot sau falsificarea proceselor verbale ce conțin rezultatele, observatorii trebuie să le semnaleze poliției și să ia legătura prin telefon cu organizația care i-a acreditat.

În cazul în care se confruntă cu **acte de violență** sau amenințări grave cu violența, observatorii **trebuie să părăsească imediat zona**; ei nu trebuie să riște și să se pună în pericol. Incidentele de acest gen trebuie comunicate imediat poliției.

II. ASPECTE GENERALE LEGATE DE ORGANIZAREA ALEGERILOR

Cadrul legislativ

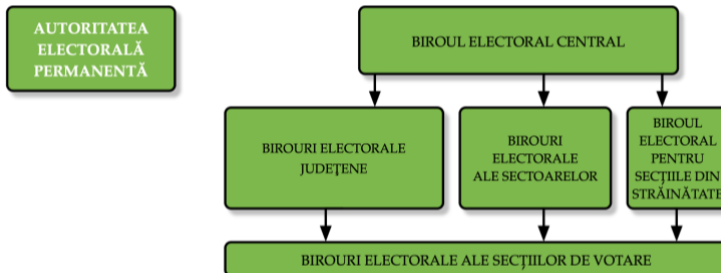
Pe lângă **Constituția României**, actele normative cele mai importante care reglementează alegerile prezidențiale sunt:

- [Legea 370/2004](#) pentru alegerea Președintelui României
- [Legea 208/2015](#) privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
- [Legea 288/2015](#) privind votul prin corespondență
- [Ordonanța de Urgență 1/2025](#) privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2025 și alegerilor locale parțiale din anul 2025
- [Hotărârea Guvernului 17/2025](#) (calendarul electoral)
- [Alte acte normative, hotărâri ale AEP și BEC](#) – lista lor integrală se găsește pe site-ul BEC în secțiunea *Legislație*

În ziua alegerilor BEC mai poate emite decizii și publica circulare, cel mai adesea pentru clarificarea punctuală a unor proceduri. Echipa centrală **Vot Corect** le va monitoriza și, dacă apar informații utile pentru activitatea observatorilor, vi le va transmite în timp util prin intermediul aplicației **Vote Monitor**.

Administrația electorală

Administrația electorală se compune din Autoritatea Electorală Permanentă și o structură de birouri electorale cu trei niveluri.

La organizarea alegerilor iau parte și alte instituții: Serviciul de Telecomunicații Speciale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Institutul Național de Statistică.

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) este o instituție cu competență generală în materie electorală, care are misiunea de a asigura organizarea desfășurarea alegerilor și a referendumurilor și de a gestiona finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. AEP poate emite hotărâri și gestionează Corpul Experților Electorali (baza de date cu președinți și loctiitori BESV), SIMPV și Registrul Electoral. De asemenea, asigură resurse și asistență tehnică pentru organizarea procesului.

Biroul Electoral Central (BEC) are următoarele atribuții privind ziua alegerilor ([Art. 17 \(1\), Legea 370/2004](#)):

- asigură interpretarea unitară a legislației (ia decizii în interpretarea legii);
- urmărește și asigură respectarea prevederilor legale;
- rezolvă întâmpinările privind propria activitate și contestațiile privind activitatea birourilor electorale județene și de sector și biroului electoral pentru străinătate;
- centralizează rezultatele alegerilor, constată candidatul ales și prezintă Curții Constituționale documentația necesară validării mandatului de Președinte al României
- dispune renumărarea voturilor într-o secție de votare sau refacerea centralizării voturilor și a rezultatului alegerilor, în situația în care constată că au fost comise erori sau există neconcordanțe între datele consemnate în procesele-verbale

BEC are 17 membri

- Cinci judecători ai ÎCCJ
- Președintele și vicepreședintele AEP
- Zece reprezentanți ai formațiunilor politice

Birourile electorale județene (BEJ) și birourile electorale ale sectoarelor municipiului București (BESMB) au următoarele atribuții privind ziua alegerilor ([Art. 19, Legea 370/2004](#)):

BEJ și BESMB au 11 membri

- Trei judecători
- Un reprezentant AEP
- Șapte reprezentanți ai formațiunilor politice.

- urmăresc și asigură respectarea prevederilor legale și hotărârilor și deciziilor BEC;
- rezolvă întâmpinările privind propria activitate și contestațiile privind activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare;
- centralizează rezultatele pe județ/sector și înaintează procesele verbale către BEC;

Birourile electorale ale secțiilor de votare (BESV) au următoarele atribuții privind ziua alegerilor ([Art. 24 \(4\), Legea 370/2004](#)):

- asigură buna organizare a votării;
- verifică, prin mijloace electronice, legalitatea exercitării dreptului de vot
- numără voturile și întocmesc procesele-verbale, verifică corelațiile

- pot decide renumărarea voturilor, la solicitarea oricărui membru, înainte de consemnarea rezultatului;
- rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;
- președintele BESV ia toate măsurile de ordine în localul de vot și în jurul acestuia

În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, membrii birourilor electorale exercită o funcție ce implică autoritatea de stat.

Regulamentul de funcționare a birourilor electorale, adoptat de BEC, stabilește că

birourile electorale sunt alcătuite numai din cetățeni cu drept de vot.

O formațiune politică poate avea în fiecare birou electoral cel mult doi reprezentanți.

BESV lucrează în prezența majorității membrilor (nu pot funcționa în țară cu mai puțin de cinci membri și în străinătate cu mai puțin de trei, printre care se numără președintele și loctiitorul) și adoptă hotărâri și măsuri cu votul majorității membrilor prezenți. În caz de egalitate de voturi, votul președintelui este hotărâtor.

BESV pot avea 9 membri (17 în străinătate)

- Un președinte și un loctiitor (membri ai Corpului Experților Electorali)
- Până la șapte reprezentanți ai formațiunilor politice (în străinătate se poate suplimenta până la 15)

Membrii BESV trebuie să poarte ecusoane cu numele, prenumele și funcția în biroul electoral. În relațiile cu ceilalți membri ai biroului electoral al secției de votare, precum și cu alegătorii și persoanele acreditate, fiecare membru al biroului electoral este obligat să aibă un comportament bazat pe respect, bunăcredință, corectitudine și amabilitate, fiindu-i interzise manifestările indecente. Chiar dacă membrii birourilor sunt desemnați de partide politice, exercitarea corectă și imparțială a funcției este obligatorie. Nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală.

Birourile electorale sunt obligate să țină evidența întâmpinărilor, contestațiilor și a altor cereri privind procesul electoral, precum și a hotărârilor adoptate și a măsurilor dispuse.

IMPORTANT: Operatorul de calculator nu este membru al biroului electoral.

La aceste alegeri, regula de formare a BEJ și BESV s-a modificat. Completarea cu reprezentanții partidelor politice se face pe modelul BEC, adică se completează întâi cu reprezentanți ai partidelor politice parlamentare și apoi cu cei ai altor competitori.

CUM SE FORMEAZĂ BIROURILE ELECTORALE ÎN ȚARĂ LA PREZIDENȚIALELE DIN 2025

- x 5 judecători ÎCCJ
- x președinte & vicepreședinți
- Autoritatea Electorală Permanentă
la aceste alegeri există doar un președinte și un vicepreședinte
- x 10 reprezentanți ai formațiunilor politice

faza I. toate partidele parlamentare
faza II partide neparlamentare, tragere la sorti

- x 3 judecători în exercițiu de la tribunal
- x 1 reprezentant AEP
- x 7 reprezentanți ai partidelor politice,
ai alianțelor politice sau ai organizațiilor
cetățenilor aparținând unei minorități
naționale.

faza I. toate partidele parlamentare, indiferent
dacă au propus sau nu candidați
faza II alte partide care au propus candidați, prin
tragere la sorti

- x 1 președinte, 1 locțiitor
nu sunt membri de partid
- x 7 membri
* funcționează cu minim 5 membri

faza I. toate partidele parlamentare, indiferent
dacă au propus sau nu candidați

faza II, pentru fiecare secție de votare în parte,
reprezentanții celorlalte formațiuni politice care
au propus candidați, prin tragere la sorti

faza III dacă nu se atinge nr. - prin tragere la
sorti, pentru fiecare secție de votare, dintre
partidele politice parlamentare care au depus
propuneri pentru cel de-al doilea reprezentant

faza IV dacă nu se atinge nr. - prin tragere la
sorti, pentru fiecare secție de votare, dintre
celelalte partide care au depus propuneri pentru
cel de-al doilea reprezentant

faza IV - persoane din Corpul Experților
Electoralii

formațiune politică care a propus candidat - partidul politic, alianța politică sau organizația cetățenilor aparținând unei minorități naționale care, la alegerile pentru Președintele României din anul 2025, a propus, individual sau prin alianța electorală din componența căreia face parte, un candidat a cărui candidatură a rămas definitivă.

partid politic parlamentar - partidele și alte formațiuni politice care au obținut în urma ultimelor alegeri generale pentru Parlamentul României mandate de deputați sau senatori pentru candidații înscrși pe listele acestora ori pe listele unei alianțe politice sau electorale din care au făcut parte partidele ori formațiunile politice respective

III. ALEGĂTORII, REGISTRUL ELECTORAL, LISTELE ELECTORALE

DREPTUL DE VOT

Art. 36, Constituția României

(1) Cetățenii au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv.

(2) Nu au drept de vot debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție, și nici persoanele condamnate, prin hotărâre judecătorească definitivă, la pierderea drepturilor electorale.

La alegerile prezidențiale pot participa doar cetățenii români cu drept de vot. Cetățenii care au CNPuri care încep cu 7, 8 sau 9 nu pot vota.

Registrul electoral și listele electorale

Observatorii nu au acces direct la informațiile de pe listele electorale, din motive care țin de protecția datelor personale. Cu toate acestea, puteți întreba unul sau mai mulți membri BESV despre acuratețea listelor – dacă au adăugat pe listele suplimentare mulți alegători omiși din lista permanentă, sau dacă li s-au semnalat de către alegători persoane decedate înscrise în liste. În cazul în care vi se aduc la cunoștință asemenea probleme, trebuie să le semnalati folosind formularul E sau opțiunea „adăugați un comentariu” din aplicația Vote Monitor.

La fiecare secție de votare la care observăm trebuie să încercăm să vedem dacă există mai multe semnături identice pe liste (semn că un alegător a votat în locul altor alegători). Cum observatorii nu au voie să atingă materialele electorale, va trebui să cereți aici ajutorul membrilor BESV, rugându-i să dea paginile listelor pentru dumneavoastră. Pentru aceasta este foarte important să vă alegeți un moment în care nu sunt alegători în secție – nu trebuie în niciun caz să vă adresați membrilor BESV când secția este aglomerată și să împiedicați sau să încetiniți desfășurarea votării.

Registrul electoral este sistemul informatic în care se înregistrează și actualizează datele de identificare a cetățenilor români cu drept de vot și arondarea lor la secțiile de votare; fiecare alegător figurează în acest registru o singură dată. [Art. 24 și 25 din Legea 208/2015](#)

Listele permanente sunt extrase din registrul electoral care corespund fiecărei secții de votare, cu următoarele rubrici: numele și prenumele alegătorului, codul numeric personal, domiciliul sau reședința, seria și numărul actului de identitate, numărul circumscripției electorale, numărul secției de votare și o rubrică destinată semnăturii alegătorului. Aceste liste includ toți cetățenii români cu drept de vot care au împlinit vârsta de 18 ani până în ziua alegerilor inclusiv. [Art. 49 din Legea 208/2015](#).

Listele suplimentare se întocmesc în timpul votării și cuprind alegătorii care sunt introduși ca excepție sau care sunt omiși din listele permanente ([Art. 9, Legea 370/2004](#)).

a) alegătorii care se prezintă la vot și fac dovada că au domiciliul pe raza secției de votare respective, însă au fost omiși din lista electorală permanentă a secției de votare respective;

b) membrii biroului electoral al secției de votare, persoanele însărcinate cu menținerea ordinii și operatorii de calculator, dacă aceștia nu sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare respective;

c) alegătorii care își au domiciliul în altă localitate;

d) alegătorii cu mobilitate redusă care nu sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare respective;

(4) *Întâmpinările formulate cu privire la înscrierea alegătorilor în listele electorale suplimentare se soluționează pe loc de către biroul electoral al secției de votare, prin decizie.*

LISTA ELECTORALĂ SUPLIMENTARĂ

Alegerile pentru Președintele României din data de .....***)

Nr. crt.	Semnătura alegătorului	Numele și prenumele alegătorului	Codul numeric personal	Domiciliul alegătorului (str. nr. imobil, bloc, apartament, localitate, județ)	Seria și nr. actului de identitate
1.					

Extrasul pentru urna specială (mobilă) este întocmit pentru alegătorii care din motive de boală sau invaliditate nu se pot deplasa la secția de votare și au solicitat în scris urna specială. Votarea se face numai pe baza acestui extras, iar persoanele înscrise în acesta trebuie să fie radiate din celelalte liste existente la secție. ([Art. 9, Legea 370/2004](#)).

EXTRAS DE PE LISTA ELECTORALĂ PERMANENTĂ/SUPLIMENTARĂ

Alegerile pentru Președintele României din data de .....***)

Nr. crt.	Semnătura alegătorului	Numele și prenumele alegătorului	Codul numeric personal	Domiciliul alegătorului (conform mențiunilor din actul de identitate)	Seria și nr. actului de identitate
1.					

IV. ORGANIZAREA VOTĂRII ȘI ZILELE SCRUTINULUI

Când se votează

În țară votarea se desfășoară pe 4 mai (primul tur) și 18 mai (al doilea tur, dacă este cazul), între orele 7:00 – 21:00.

Unde se votează

În localitatea de domiciliu sau reședință, alegătorii pot vota numai la secția unde sunt arondați și înscriși pe listele permanente.

- În București, alegătorii pot vota numai la secția unde sunt arondați, nu se poate vota în alt sector.
- Alegătorii care au și domiciliul și reședința în aceeași localitate vor vota doar la secția unde sunt arondați conform domiciliului

În afara localității unde au reședința sau domiciliul, alegătorii pot vota la orice secție de votare și vor fi înscriși pe listele suplimentare.

Dacă alegătorul este omis din lista permanentă, dar poate dovedi că are domiciliul sau reședința la adresa unde este arondată secția respectivă, va fi înscris pe lista suplimentară.

Dacă alegătorul nu și-a preschimbato actul de identitate după modificarea limitei unității administrativ-teritoriale unde își are domiciliul sau reședința, votează fie la secția de votare în a cărei listă electorală permanentă este înscris, fie la oricare altă secție de votare, urmând a fi înscris în lista electorală suplimentară.

Dacă alegătorul îndeplinește funcția de membru BESV sau operator de calculator ori asigură menținerea ordinii la secția de votare, votează la secția de votare unde își desfășoară activitatea.

Alegătorul cu mobilitate redusă poate vota la orice secție de votare care îi asigură accesul la vot, urmând a fi înscris în lista electorală suplimentară dacă nu este înscris în lista electorală permanentă a secției de votare respective.

[Art. 44 \(3\) din Legea 370/2004](#)

Vezi și secțiunea *Liste electorale* – și [ghidul pentru alegători pe pagina **Vot Corect**](#).

Fiecare cetățean cu drept de vot poate găsi secția de votare la care este arondat pe pagina web www.registrulelector.ro.

Documente pe baza cărora se poate vota

Cetățenii români își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare organizate în **România** în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, valabile în ziua votării ([Art. 2 \(1\) d\) din Legea 370/2004](#)):

- cartea de identitate
- cartea electronică de identitate
- cartea de identitate provizorie
- buletinul de identitate
- pașaportul diplomatic
- pașaportul diplomatic electronic
- pașaportul de serviciu
- pașaportul de serviciu electronic
- pentru elevii din școlile militare, carnetul de serviciu militar.

Pașaportul simplu, pașaportul simplu electronic și pașaportul simplu temporar pot fi folosite numai de cetățenii români care votează în străinătate sau de cetățenii români cu domiciliul în străinătate care votează în România.

Materialele electorale

Cabinele de vot

Amplasarea cabinelor de vot se face, de regulă, pe un perete liber al localului secției de votare. Peretele din spate al cabinei de vot nu trebuie poziționat în dreptul ușilor și ferestrelor.

Secțiile de votare au, de regulă, o cabină de vot pentru fiecare 300 de alegători arondați, dar nu mai mult de cinci cabine. AEP recomandă secțiilor de votare să aibă o cabină de vot pentru persoanele cu mobilitate redusă, dimensionată și marcată corespunzător. În timpul votării, **staționarea la mai puțin de 1-1,5 m de cabinele de vot este interzisă.** [Hotărârea AEP 44/2016, Hotărârea AEP 10/2025.](#)

Urnele de vot

Nu sunt standardizate, se poate folosi orice recipient prevăzut cu o fantă pentru introducerea buletinelor de vot. **Urnele nu pot fi transparente – dacă sunt, trebuie acoperite.** La alegerile prezidențiale se va folosi pentru fiecare secție de votare o urnă staționară, plus o urnă specială (mobilă). În localitățile în care se desfășoară alegeri locale parțiale și referendumuri locale se va adăuga câte o urnă pentru fiecare tip de scrutin. La secțiile din străinătate se va folosi o singură urnă de vot.

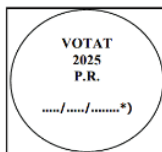
Ștampila VOTAT

Numărul ștampilelor de vot din fiecare secție este egal cu cel al cabinelor de vot. De regulă, fiecare secție de votare are cinci ștampile cu mențiunea VOTAT și cinci cabine de vot.

Ștampila de control

Este unică pentru fiecare secție de votare. Se folosește pentru a ștampila (de regulă) ultima pagină a buletinelor de vot, pentru sigilii (ușă, urnă), pentru anularea buletinelor de vot, pentru copiile de pe liste electorale, pentru sigilarea ștampilelor VOTAT după închiderea secției de votare, pentru procesele verbale cu rezultate și pentru eventualele modificări care se realizează la sediul BEJ, dacă sunt necesare corecturi. Nu există copii după această ștampilă, iar pierderea ei este un incident foarte grav.

Timbrul autocolant

Acesta este lipit pe spatele cărților de identitate (inclusiv celor provizorii), cu excepția cărților de identitate electronice. Pe buletinele de identitate se aplică ștampila VOTAT. Atât timbrul, cât și ștampila se aplică separat pentru fiecare tur de scrutin.

La alegerile prezidențiale se va folosi un singur buletin de vot. În turul al doilea, buletinul de vot va cuprinde doar două opțiuni, conform rezultatelor din primul tur. În localitățile în care se desfășoară alegeri locale parțiale și referendumuri locale se vor folosi buletine de vot pentru fiecare tip de scrutin.

Buletinele de vot

Sigiliile

Nu există un standard de sigiliu. De regulă, este vorba de o bucată de hârtie, care se ștampilează cu ștampila de control și se semnează de către președintele BESV.

Pentru secțiunile listele electorale și **tableta SIMPV**.

Utilizarea dispozitivelor de monitorizare video (altele decât tableta SIMPV) în secțiile de votare din țară este interzisă conform [Hotărârii AEP 10/2025](#)

Accesul persoanelor cu dizabilități la procesul electoral

Vom urmări în ziua scrutinului dacă secțiile de votare sunt accesibile, iar procesul de votare pentru persoanele cu dizabilități (fizice, vizuale, auditive etc) se desfășoară cu respectarea legii, cu respectarea secretului votului și fără niciun fel de bariere sau decizii care să influențeze votul. Votarea cu urna mobilă ar trebui să fie o excepție, iar autoritățile ar trebui să facă toate demersurile necesare pentru a asigura accesibilitatea secțiilor de votare.

Secțiile de votare ar trebui să fie situate la parter sau în clădiri cu lift sau scări rulante, aibă rampe speciale pentru accesul persoanelor cu mobilitate redusă și uși cu deschiderea de 90 cm. [Hotărârea AEP 44/2016](#), [Hotărârea AEP 10/2025](#)

Alegătorii cu dizabilități pot vota și în alte secții decât cele unde sunt arondați, dacă cele unde sunt înscriși pe lista permanentă nu sunt accesibile.

Aceștia vor vota pe lista suplimentară, conform [Art. 9 \(1\) d\) din Legea 370/2004](#).

Alegătorul care nu poate vota singur poate fi însoțit de o altă persoană la alegerea sa, care nu poate fi din rândul membrilor birourilor electorale, observatorilor sau candidaților. Motivul pentru care alegătorul nu poate vota singur trebuie să poată fi constatat de președintele BESV, fie că este de domeniul evidenței, fie că poate fi demonstrat prin documente doveditoare. Necunoașterea limbii române și neștiința de carte nu constituie motive pentru a beneficia de însoțitor. [Art. 9 din Decizia BEC 22D/2025](#)

Câteva aspecte la care puteți fi atenți:

- Secțiile de votare sunt accesibile persoanelor cu dizabilități
- Persoanele care solicită asistență beneficiază de acest drept, iar ajutorul nu provine din partea membrilor birourilor electorale sau observatorilor.
- Votarea asistată și votarea cu urna mobilă (dacă observați acest proces) se desfășoară respectând secretul votului, fără niciun fel de bariere sau decizii care să influențeze votul.

Urna specială (mobilă)

Pentru fiecare secție de votare există o singură urnă specială.

Urna specială poate fi solicitată de următoarele categorii de alegători:

- Alegătorii care nu se pot deplasa la secția de votare din cauză de boală sau invaliditate
- Alegătorii internați într-o unitate sanitară publică sau privată, cămin pentru persoane vârstnice
- Aparținătorii persoanelor internate într-o unitate sanitară (inclusiv aparținătorii persoanelor fără drept de vot)
- Alegătorii deținuți în baza unui mandat de arestare preventivă sau care se află în executarea unei pedepse privative de libertate dar nu și-au pierdut drepturile electorale
- Alegătorii aflați în arest la domiciliu
- Persoanele care în ziua votării se află în țară și care din cauza specificului activității pe care o desfășoară nu se pot prezenta la secția de votare. Cererea de votare prin intermediul urnei speciale va fi însoțită de o adeverință emisă de angajator din care rezultă că, în ziua votării, alegătorul nu poate părăsi locul de muncă în intervalul orar 07.00-21.00.

Cererile trebuie însoțite de documente justificative și se pot depune până pe data de 2 mai (respectiv 16 mai pentru al doilea tur) ora 17:00 la BEJ sau BESMB (fizic sau prin mijloace electronice), iar în preziua votării în format fizic la BESV, între orele 18:00-20:00. **Cererile pentru urna mobilă nu se primesc în ziua alegerilor! [Art. 43 \(3\), Legea 370/2004.](#)**

Dacă o secție de votare primește mai mult de 100 de cereri pentru urna mobilă, acestea se pot împărți între mai multe secții de votare.

Cererile se fac separat pentru fiecare dintre cele două tururi ([Decizia BEC 10D/2025](#)).

Observatorii au dreptul de a însoți urna specială, dar birourile electorale nu au nicio obligație să le asigure transportul.

Cum se votează cu urna specială

Odată cererile primite și aprobate, CNPurile alegătorilor sunt preînregistrate în SIMPV (astfel se verifică dacă alegătorii respectivi au drept de vot și că nu au votat deja la același scrutin) și președintele întocmește extrasele de pe listele electorale. Persoanele înscrise în aceste extrase sunt radiate din listele permanente existente la secție.

BEC recomandă birourilor secțiilor de votare să plece cu urna mobilă înainte de

ora 11:00. O echipă formată din doi membri BESV se deplasează la toate adresele pentru care s-a aprobat folosirea urnei mobile cu următoarele materiale necesare votării: urna specială sigilată cu ștampila de control a SV, extrasele de pe listele electorale și un pix albastru, o ștampilă de vot și o tușieră, buletine de vot ștampilate cu ștampila de control și timbre autocolante în număr corespunzător alegătorilor cărora le sunt destinate. Urna specială nu se poate deplasa fără paza MAI.

Votarea se realizează pe baza aceluiași acte de identitate ca și votarea la secție, și cu respectarea secretului votului. La ora 21:00 urna specială trebuie să se afle la secția de votare. La întoarcerea urnei mobile, pe baza semnăturilor din extrasul pentru urna mobilă, alegătorii sunt marcați în SIMPV că au votat. [Art. 45 și 45^{A1}, Legea 370/2004, Decizia BEC 10D/2025.](#)

Persoane care pot asista la operațiunile electorale

Potrivit [Art. 47 \(2\) din Legea 370/2004](#), la toate operațiunile efectuate de BESV pot asista:

- membrii BESV;
- operatorii de calculator;
- personalul de pază;
- candidații;
- persoanele acreditate;
- reprezentanții AEP;
- membrii birourilor electorale superioare

În afara celor de mai sus, nicio altă persoană nu poate staționa în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot mai mult decât timpul necesar pentru votare. [Art. 43 \(10\), Legea 370/2004](#)

Persoanele acreditate sunt definite de [Art. 89 din Legea 208/2015](#)

- **observatori interni** desemnați de asociații sau fundații acreditate de AEP;
- **reprezentanți ai instituțiilor mass-media românești** acreditate de AEP
- **observatori internaționali** acreditați de AEP;
- **reprezentanți ai instituțiilor mass-media străine** acreditați de AEP
- **delegați** ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, acreditați de către birourile electorale de circumscripție, conform legii. Aceștia reprezintă competitorii electorali care nu sunt reprezentanți în biroul electoral. Fiecare competitor poate avea doar câte un delegat pe fiecare secție de votare, iar o persoană nu poate fi delegată pentru mai multe secții de votare.

Dreptul observatorilor de a fi prezenți **nu doar pe durata votării, ci și la operațiunile premergătoare deschiderii secției** și în timpul numărării voturilor este stabilit prin [Art. 90 din Legea 208/2015](#):

(1) *Persoanele acreditate pot asista la operațiunile electorale în ziua votării, începând cu ora 6,00 și terminând cu momentul încheierii și semnării de către membrii biroului electoral al secției de votare a procesului-verbal de constatare a rezultatelor votării în secția respectivă.*

Refuzul de a permite accesul observatorului este contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.500 lei. [Art. 55 \(o\) și Art. 56 din Legea 370/2004](#)

Tot prin [Art. 90 din Legea 208/2015](#) este reglementată și activitatea observatorului.

(2) *Persoanele acreditate nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea alegerilor, având numai dreptul de a sesiza în scris președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități. Orice act de propagandă electorală, precum și încălcarea în orice mod a prevederilor prezentei legi atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.*

(3) *La biroul electoral al secției de votare, persoanele acreditate pot staționa numai în spațiul stabilit în acest sens în sala de votare de către președintele biroului electoral al secției de votare.*

Țineți minte că **nu avem în niciun caz voie să intervenim în operațiunile electorale, să atingem materialele electorale (altfel decât pentru a vota) să dăm instrucțiuni și să contramandăm deciziile BESV.**

[Art. 8 din HAEP 8/2025 stabilește și condițiile în care sunt permise filmarea și fotografierea:](#)

(3) *Filmarea și/sau fotografierea locurilor publice din sediul biroului electoral pentru votul prin corespondență, din zona de votare sau din localul secției de votare, după caz, vor/va putea fi efectuate/efectuată fără a aduce atingere secretului votului și cu respectarea dispozițiilor art. 90 alin. (3) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare.*

Refuzul persoanelor acreditate de a se conforma dispozițiilor președintelui BESV și purtarea de însemne electorale sunt contravenții și se sancționează cu amendă de la 1.500 la 4.500 lei și respectiv amendă de la 1.000 lei la 2.500 lei [Art. 55 \(q, Ț\) și Art. 56 din Legea 370/2004](#)

Observatorii interni pot asista la operațiunile BESV numai pe baza ecusoanelor emise de asociația acreditată de AEP, însoțite de actul de identitate.

Reprezentanții mass-media din România pot asista la operațiunile BESV numai în baza actului de identitate și a legitimației de jurnalist.

Observatorii internaționali și reprezentanții mass-media din străinătate pot asista la operațiunile BESV numai pe baza documentului de acreditare emis de AEP, care este valabil și în copie, însoțit de actul de identitate.

[Lista organizațiilor acreditate de AEP se regăsește pe site-ul instituției.](#)

Campania electorală

Dacă vi se cere acreditarea nominală, explicați politicos că procedura de acreditare nu implică această regulă și rugați președintele BESV să consulte modelul ecusonului pentru observatori la pagina 25 din [ghidul birourilor electorale](#).

Campania pentru primul tur a început pe 4 aprilie, ora 00:00 și se termină pe 3 mai, ora 7:00.

Campania nu este interzisă în zilele votului în avans în străinătate, dar se aplică regulile privind interdicțiile din secția de votare.

[Art. 35, Legea 370/2004](#)

(1) Campania electorală începe cu 30 de zile înainte de data alegerilor și se încheie în dimineața zilei de sâmbătă de dinaintea datei alegerilor, la ora 7,00.

Îndepărtarea materialelor de campanie este obligatorie numai din și de pe clădirea sediului secției de votare

(se dispune de președintele BESV și se realizează prin persoanele desemnate de

[Art. 43, Legea 370/2004](#)

(3) Președintele biroului electoral al secției de votare asigură, cu sprijinul primarului, îndepărtarea materialelor de propagandă electorală de orice tip din și de pe sediul secției de votare

primar).

[Art. 39, Legea 370/2004](#)

(3) Cu 48 de ore înainte de ziua votării este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete cu conținut electoral făcute pe stradă.

(5) În ziua votării este interzisă prezentarea sondajelor realizate la ieșirea de la urne, înainte de încheierea votării.

Sondajele de opinie pot fi efectuate, dar nu pot fi difuzate înainte de încheierea votării

Pregătirea secției de votare în ziua precedentă scrutinului

Lista materialelor pe care președintele BESV le va primi de la primar pentru alegerile prezidențiale, pe bază de proces-verbal, pe 3 mai se găsește la pagina 14 din [Ghidul birourilor electorale](#) publicat de AEP.

1.	un exemplar al listei electorale permanente	☐
2.	buletinele de vot	☐
3.	ștampila de control	☐
4.	ștampilele cu mențiunea „VOTAT”	☐
5.	tuș și tușiere, de culoare albastră	☐
6.	cel puțin 15 exemplare ale formularelor proceselor-verbale privind consemnarea rezultatelor votării	☐
7.	formularele listei electorale suplimentare	☐
8.	formularele extraselor de pe lista electorală permanentă/suplimentară	☐
9.	formularele necesare pentru consemnarea situațiilor semnalate de SIMPV	☐
10.	un buletin de vot anulat de către președintele biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București, după caz, pe care îl va afișa la sediul secției de votare, într-un loc vizibil, în preziua votării	☐
11.	timbre autocolante	☐
12.	publicații destinate birourilor electorale	☐
13.	pixuri, hârtie albă, saci, lipici, bandă adezivă, dosare, tuș, tușiere, sfoară, alte materiale	☐
14.	ecusoanele membrilor biroului electoral al secției de votare	☐
15.	alte materiale stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente	☐
16.	alte materiale stabilite de Biroul Electoral Central	☐
17.	alte formulare și afișe necesare birourilor electorale.	☐

În preziua alegerilor membrii birourilor electorale se reunesc la ora 18:00 la secția de votare pentru a primi materialele electorale, pentru a aranja secția de votare și pentru a primi cereri pentru urna mobilă. Este interzisă părăsirea localului cu ștampilele, buletinele de vot sau listele electorale.

Tot pe 3 mai trebuie să se prezinte și operatorul de calculator, care stă pe toată durata procedurii de aranjare a secției de votare.

[Art. 43 \(3,4\), Legea 370/2004](#)

Ziua alegerilor – înainte de intrarea în secția de votare

Observații la intrarea în secția de votare și în afara acesteia¹

- În secția de votare există materiale de campanie electorală sau se desfășoară activități de campanie?
- Se constată prezența unor mari grupuri de persoane în fața secției de votare? Dacă alegătorii își așteaptă rândul afară, aceasta se face de o manieră ordonată? Dacă persoanele prezente nu sunt alegători, există indicii privitoare la identitatea lor?
- Există indicii privitoare la acțiuni de intimidare?
- Alegătorii sunt îndemnați să voteze sau să nu voteze, sau să voteze într-un anumit fel?
- Sunt prezenți reprezentanții forțelor de ordine? Dacă da, comportamentul lor este adecvat?
- Accesul la secția de votare este dificil? Ar putea o persoană cu mobilitate redusă să intre în secția de votare fără ajutor?

Observatorii trebuie să ia cunoștință de orice tensiuni neobișnuite manifestate la intrarea lor în secția de votare, fie din pricina prezenței lor, fie pentru alte motive. Este posibil ca primele câteva minute să fie esențiale pentru formarea unei impresii imediate și realiste asupra situației din secția de votare.

Deschiderea secției orele 6:00 – 7:00

În zilele alegerilor, vă veți începe activitatea **la ora 6:00**, urmărind dacă ușa secției de votare a fost sigilată, dacă urnele sunt goale, sigilate și dacă numărul de buletine de vot și al ștampilelor corespunde nevoilor secției de votare, precum și cu numerele din procesul verbal de recepție; observați dacă se pun ștampilele de control (vezi modelul în secțiunea *materialele electorale*) pe ultima pagină (de regulă) a buletinelor de vot. De asemenea, trebuie să urmăriți dacă se permite accesul persoanelor acreditate la această etapă.

Procedura de deschidere este reglementată de [Art. 43 \(5\), Legea 370/2004](#).

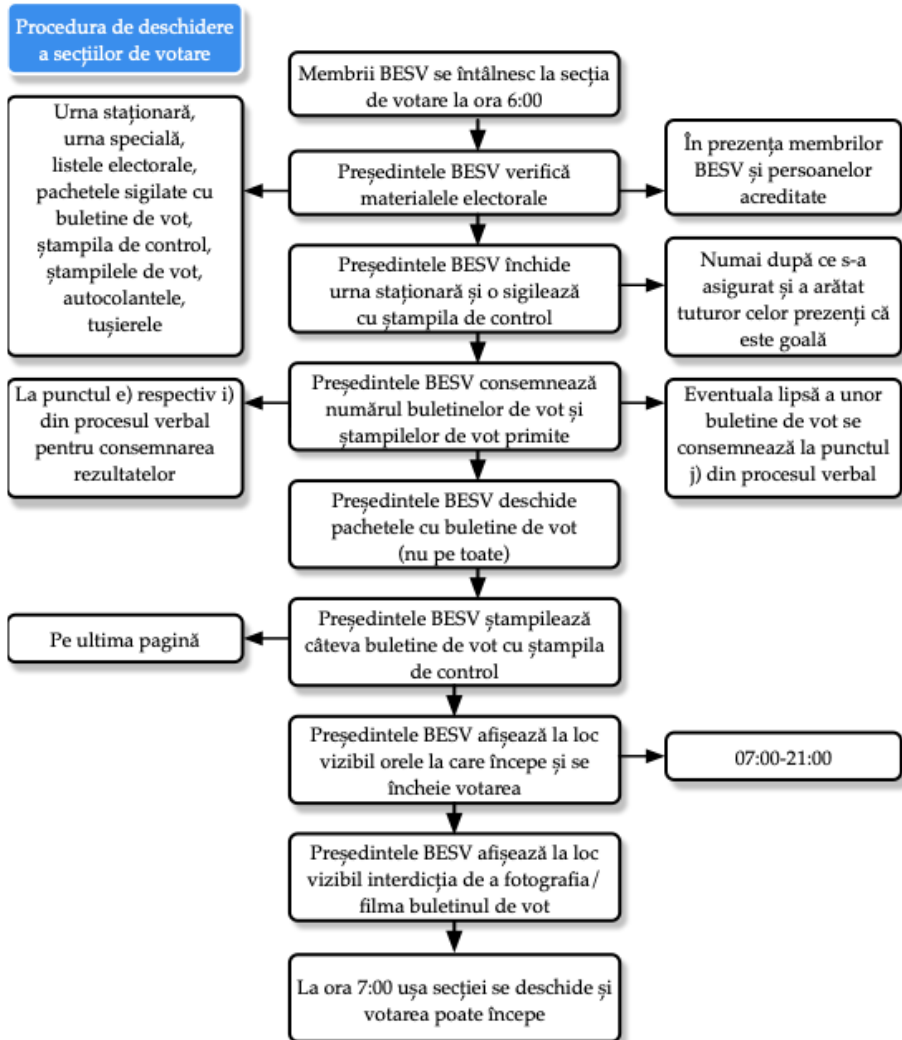
Vă rugăm să observați dacă în pachet buletinele de vot sunt grupate unul în altul ca filele unei cărți; experiența alegerilor trecute ne arată că în asemenea cazuri membrii BESV ar putea înmâna din greșeală mai multe buletine unui alegător. Dacă vedeți astfel de situații, atrageți atenția președintelui BESV.

Dacă președintele BESV deschide toate pachetele cu buletine de vot la începutul zilei, după închidere va dura foarte mult să le anuleze pe fiecare individual. Dacă deschide pachetele pe măsură ce este nevoie, va putea anula pachete întregi nededăcute.

---

¹ Cele mai frecvente vulnerabilități le găsiți și în secțiunea de mai jos, preluată și adaptată din [Manualul ODIHR de observare a alegerilor, ediția a VI-a](#).

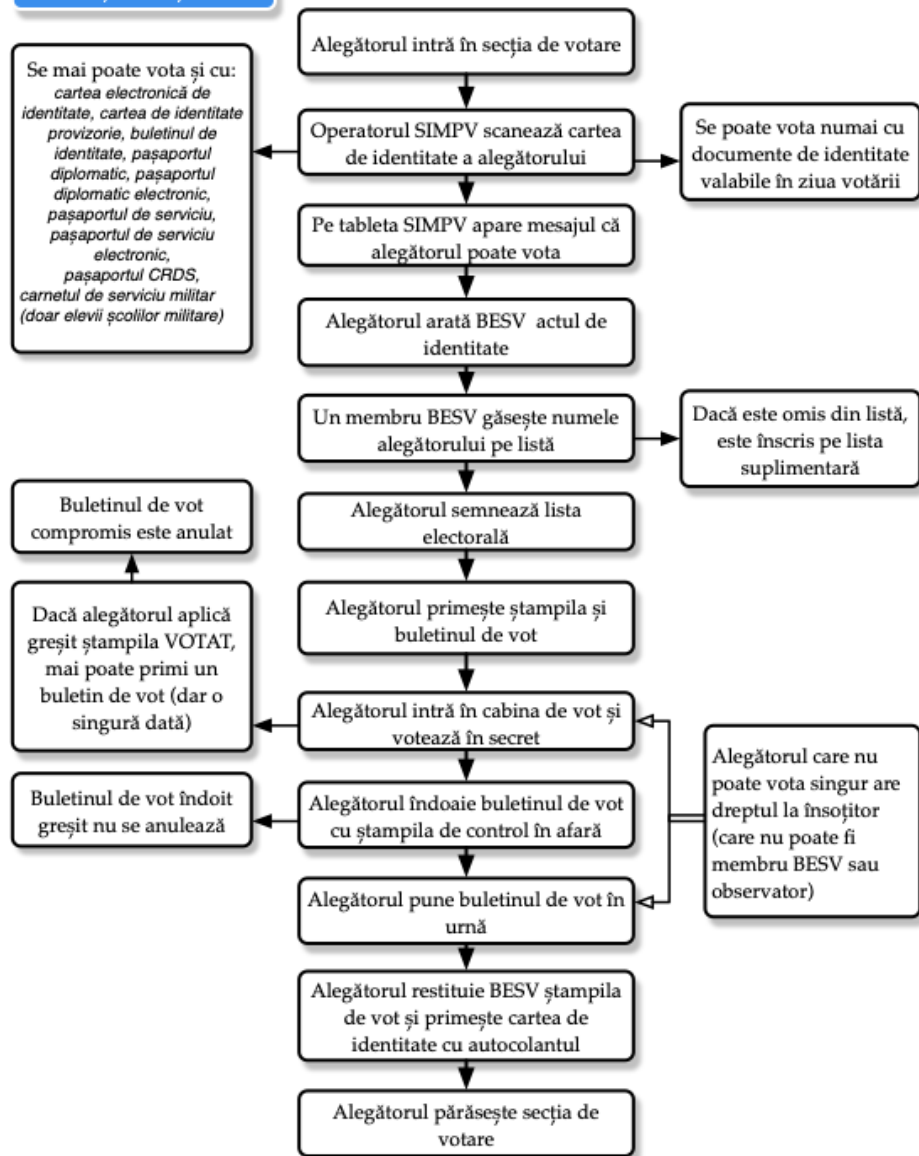

Președintele BESV este obligat să ia măsuri pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții, iar atribuțiile sale se întind în cadrul localului secției de votare, în afara acestuia, în curte, în jurul localului de vot, precum și pe străzi și în piețe publice, **pe la o distanță de până la 500 m**. Președintele BESV poate apela la reprezentanții MAI pentru a asigura ordinea.

Votarea – orele 7:00 -21:00

Procedura de votare este reglementată de [Art. 44, Legea 370/2004](#)

Procedura de votare pentru secțiile din țară

Votarea asistată

Dacă alegătorul nu poate vota singur are dreptul să fie ajutat în cabina de vot de un însoțitor la alegerea sa, care nu poate fi candidat, membru BESV sau observator - [Art. 44 \(10\), Legea 370/2004](#). Necunoașterea limbii române și neștiința de carte nu constituie motive pentru a beneficia de însoțitor. Dacă alegătorul, din motive întemeiate, nu poate semna lista electorală, președintele face în listă o mențiune confirmată prin semnătura sa cși a unui alt membru BESV. [Art. 9 din Decizia BEC 22D/2025](#).

Eliberarea unui nou buletin de vot

Dacă alegătorul a marcat greșit buletinul de vot cu ștampila VOTAT, dar nu a introdus buletinul în urnă, președintele BESV îi poate elibera un nou buletin de vot la cererea sa, dar numai o singură dată. Buletinul de vot greșit este reținut și anulat de președintele BESV, care face mențiunea corespunzătoare la punctul j) din procesul verbal de consemnare a rezultatelor. [Art. 44 \(12\), Legea 370/2004](#).

Președintele BESV poate lua măsuri ca **staționarea unui alegător în cabina de votare** să nu se prelungească nejustificat. [Art. 44 \(14\), Legea 370/2004](#).

Contestarea identității alegătorului

Candidații și oricare alegător au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. Președintele stabilește identitatea persoanei respective prin orice mijloace legale; dacă contestația este întemeiată, președintele oprește persoana de la vot și sesizează autoritățile. [Art. 44 \(15\), Legea 370/2004](#).

Suspendarea votării

Poate fi decisă de președintele BESV pentru motive temeinice și trebuie să fie anunțată imediat prin afișare la ușa sediului secției de votare. Durata totală a suspendării votării nu poate depăși o oră. [Art. 44 \(16\), Legea 370/2004](#). Pe durata suspendării, jumătate din membrii BESV trebuie să rămână în sală, urnele, ștampilele, buletinele de vot și toate materialele rămân sub pază, iar candidații și persoanele acreditate au dreptul să rămână în sală. [Art. 44 \(17\), Legea 370/2004](#).

Fotografierea sau filmarea buletinului de vot este interzisă. ([Art. 11 din Decizia BEC 22D/2025](#)).

Alte interdicții ([Art. 12 din Decizia BEC 22D/2025](#))

- (4) *Pe durata votării se interzice membrilor birourilor electorale și persoanelor acreditate să poarte ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală.*
- (5) *Sunt interzise comercializarea și/sau consumul de alcool în jurul sediului secției de votare din țară, pe durata votării, până la o distanță de 500 m.*
- (6) *Prin organizarea evenimentelor de orice gen nu se poate obstrucționa accesul persoanelor la secțiile de votare în preziua votării și în zilele votării.*

Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV) și rolul operatorilor de calculator

SIMPV este sistemul electronic care are rolul de a verifica identitatea persoanei, de a preveni votul multiplu, de a monitoriza prezența la vot și de a transmite rezultatele din secțiile de votare către nivelul ierarhic superior. În fiecare secție de votare există cel puțin un operator și o tabletă prin intermediul căreia operatorul realizează toate operațiunile.

Rolul operatorilor de calculator

Operatorii sunt desemnați prin hotărâre a AEP și sunt selectați prin tragere la sorți computerizată. Operatorul nu este parte din BESV, iar deciziile le ia doar președintele biroului electoral. *Vezi secțiunea **Ziua alegerilor**.*

Principalele atribuții ale operatorilor de calculator sunt reglementate de [Art. 12 al Hotărârii AEP 36/2019](#), cu modificările ulterioare.

- sunt prezenți în secția de votare în preziua votării, de la ora 18,00 până la finalizarea activităților din ziua respectivă, precum și în ziua votării, de la ora 6,00 până la încheierea operațiunilor de numărare a voturilor și consemnare a rezultatelor votării;
- asigură înscrierea corectă în SIMPV a CNP-urilor alegătorilor care se prezintă la vot,
- comunică, de îndată, președintelui BESV mesajele și semnalările returnate de SIMPV;
- asigură îndeplinirea dispozițiilor președintelui BESV;
- asigură înregistrarea audiovideo neîntreruptă a numărării voturilor și completării proceselor-verbale;
- asigură introducerea electronică a rezultatelor votării în formularul pentru verificarea corelațiilor;
- asigură transmiterea electronică a rezultatelor și a fotografiilor proceselor-verbale semnate de membrii BESV;
- informează președintele BESV și Centrul de preluare a apelurilor cu privire la disfuncționalitățile terminalului informatic;
- realizează actualizările ADV pe terminalul informatic utilizat;

Cum funcționează SIMPV?

Funcționarea SIMPV este reglementată de [Legea 208/2015](#), [Art. 44 \(17\)](#), [Legea 370/2004](#) și [Hotărârile AEP 36/2019](#) și [10/2025](#).

După ce operatorul de calculator introduce CNPul alegătorului, în funcție de mesajul afișat de sistem se pot lua diferite măsuri, după cum urmează:

a) pentru alegătorul care se regăsește în listele electorale permanente ale secției respective și nu a mai votat la același tur de scrutin, mesajul evidențiat pe fond de culoare verde va fi

"Alegătorul . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . , poate vota la această secție de votare, fiind înscris în lista electorală permanentă la poziția nr. . . .";

Măsură ce urmează a fi luată: după ce validează operațiunea de preluare a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot, operatorul de calculator indică numărul poziției la care este înscris alegătorul.

b) pentru alegătorul român care se prezintă la vot la o secție de votare unde nu este înscris în lista electorală permanentă și care nu a mai votat la același tur de scrutin, deoarece este arondat la altă secție de votare, mesajul evidențiat pe fond de culoare galbenă va fi

"Alegătorul . . . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . . , este arondat la Secția de votare nr. . . . . din localitatea . . . . . , județul . . . . .";

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza acordului verbal al președintelui biroului electoral al secției de votare de a permite exercitarea dreptului de vot. Aici sunt incluse toate situațiile prevăzute de art. 9 alin. (1) lit. a) -d) din [Legea nr. 370/2004](#).

c) pentru alegătorul care deține pașaport simplu electronic ori pașaport simplu temporar cu menționarea țării de domiciliu și care nu a mai votat la același tur de scrutin, mesajul evidențiat pe fond de culoare galbenă va fi

"Alegătorul CRDS . . . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . . , poate vota la această secție de votare.";

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza acordului verbal al președintelui biroului electoral al secției de votare de a permite exercitarea dreptului de vot.

d) pentru alegătorul român care este omis din lista electorală permanentă și care nu a mai votat la același tur de scrutin, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi

"Persoana cu CNP . . . . . nu este înscrisă în listele electorale permanente.";

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator are obligația de a-i aduce la cunoștință președintelui BESV mesajul sau mesajele apărute în interfața ADV și de a-i preda actul de identitate al alegătorului. Președintele biroului electoral al secției de votare va contacta Autoritatea Electorală Permanentă prin Centrul de preluare a apelurilor.

Președintele BESV va contacta Direcția Generală pentru Evidența Persoanelor din cadrul MAI prin intermediul Centrului de preluare a apelurilor.

Operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza deciziei președintelui BESV de a permite exercitarea dreptului de vot.

e) pentru persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani până în ziua votării inclusiv, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi

"ATENȚIE! Persoana cu CNP . . . nu are drept de vot. Nu a împlinit vârsta de 18 ani!";

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator are obligația de a-i aduce la cunoștință președintelui BESV mesajul sau mesajele apărute în interfața ADV și de a-i preda actul de identitate al alegătorului. Operatorul de calculator nu poate valida operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al persoanei care nu are încă vârsta de 18 ani la data la care s-a prezentat la vot

f) pentru persoana căreia i s-a interzis exercitarea dreptului de vot sau care a fost pusă sub interdicție, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi

"ATENȚIE! Persoana . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . , nu are drept de vot!";

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator are obligația de a-i aduce la cunoștință președintelui BESV mesajul sau mesajele apărute în interfața ADV și de a-i preda actul de identitate al alegătorului. Operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza deciziei președintelui BESV de a permite exercitarea dreptului de vot.

g) pentru alegătorul care figurează ca înscris deja în SIMPV la același scrutin în țară, mesajul pe fond de culoare roșie va fi

"ATENȚIE! Alegătorul român . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . , figurează că a votat la Secția de votare nr. . . din localitatea . . . , județul . . . , la ora . . . ;"

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator are obligația de a-i aduce la cunoștință președintelui BESV mesajul sau mesajele apărute în interfața ADV și de a-i preda actul de identitate al alegătorului. Operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza deciziei președintelui BESV de a permite exercitarea dreptului de vot. Președintele BESV va contacta telefonic, prin intermediul terminalului pus la dispoziție de către STS, președintele BESV unde alegătorul figurează deja înscris în SIMPV, în vederea identificării eventualei semnături a acestuia în dreptul datelor sale de identificare din listele electorale. Convorbirea va fi înregistrată de STS.

h) pentru alegătorul care figurează ca înscris deja în SIMPV la același scrutin în străinătate, mesajul pe fond de culoare roșie va fi

"ATENȚIE! Alegătorul român . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . , figurează că a votat la Secția de votare nr. . . din localitatea . . . , statul . . . , la ora . . . ;"

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator are obligația de a-i aduce la cunoștință președintelui BESV mesajul sau mesajele apărute în interfața ADV și de a-i preda actul de identitate al alegătorului. Operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza deciziei președintelui BESV de a permite exercitarea dreptului de vot. Președintele BESV va contacta telefonic, prin intermediul terminalului pus la dispoziție de către STS, președintele BESV unde alegătorul figurează deja înscris în SIMPV, în vederea identificării eventualei semnături a acestuia în dreptul datelor sale de identificare din listele electorale. Convorbirea va fi înregistrată de STS.

i) pentru alegătorul care figurează în SIMPV că a votat prin corespondență, mesajul pe fond de culoare roșie va fi

"ATENȚIE! Alegătorul român . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . , figurează că a votat prin corespondență";

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator are obligația de a-i aduce la cunoștință președintelui BESV mesajul sau mesajele apărute în interfața ADV și de a-i preda actul de identitate al alegătorului. Operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza deciziei președintelui BESV de a permite exercitarea dreptului de vot.

j) pentru alegătorul care a formulat cerere de votare prin intermediul urnei speciale și care se prezintă la secția de votare, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi

"ATENȚIE! Alegătorul român . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . ., figurează că a făcut cerere de vot cu urna specială la Secția de votare nr. . . . . din localitatea . . . . ., județul . . . . ., la ora . . . . .";

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator are obligația de a-i aduce la cunoștință președintelui BESV mesajul sau mesajele apărute în interfața ADV și de a-i preda actul de identitate al alegătorului. Operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza deciziei președintelui BESV de a permite exercitarea dreptului de vot.

k) pentru alegătorul care se prezintă la vot cu un act de identitate care nu se află în termen de valabilitate, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi

"Atenție! Este posibil ca actul de identitate să fie expirat."

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator are obligația de a-i aduce la cunoștință președintelui BESV mesajul sau mesajele apărute în interfața ADV și de a-i preda actul de identitate al alegătorului. Operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza deciziei președintelui BESV de a permite exercitarea dreptului de vot.

l) pentru codul numeric personal al alegătorului înscris în listele electorale permanente din străinătate și care nu a mai votat la același tur de scrutin, mesajul evidențiat pe fond de culoare galbenă va fi

"Alegătorul . . . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . ., este înscris în listele electorale permanente din străinătate.";

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza deciziei președintelui BESV de a permite exercitarea dreptului de vot.

m) pentru codul numeric personal al alegătorului înscris în listele electorale permanente pentru votul prin corespondență și care nu figurează că a votat prin corespondență la același tur de scrutin, mesajul evidențiat pe fond de culoare galbenă va fi

"Alegătorul . . . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . ., este înscris în listele electorale permanente pentru votul prin corespondență."

Măsură ce urmează a fi luată: operatorul de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai în baza acordului verbal al președintelui biroului electoral al secției de votare de a permite exercitarea dreptului de vot.

În cazul în care codul numeric personal începe cu una din cifrele 7, 8 sau 9, la scrutinele la care pot participa numai cetățeni români cu drept de vot mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi

"Codul numeric personal . . . . . aparține unei persoane care nu are cetățenie română."

Măsură ce urmează a fi luată: operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al persoanei care se prezintă la vot nu poate fi validată

Deciziile nu sunt luate de operatori, ci de președinte BESV.

Situațiile prevăzute la lit. d) – k) și deciziile președintelui biroului electoral al secției de votare de a permite sau nu exercitarea dreptului de vot se consemnează în scris în formularul privind consemnarea cazurilor deosebite semnalate de SIMPV.

Statul:
Localitatea:
Secția de votare nr. ....

FORMULAR pentru consemnarea cazurilor deosebite semnalate de SIMPV

Nr. crt.	Numele și prenumele alegătorului	Codul numeric personal	Caz semnalat de SIMPV*	Semnătura operatorului de calculator	Decizia președintelui biroului electoral al secției de votare**	Semnătura președintelui biroului electoral al secției de votare
1.						
2.						

Procedura pentru cazurile în care SIMPV arată că un alegător ar mai fi votat

Conform [Art. 2-5 din Decizia BEC 22D/2025](#), președintele BESV

- informează alegătorul că SIMPV a semnalat faptul că s-a mai prezentat la vot la același scrutin;
- aduce la cunoștința alegătorului prevederile art. 387 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, potrivit căroră fapta unei persoane care votează de două sau mai multe ori constituie infracțiunea de fraudă la vot care se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi;
- în cazul în care **alegătorul stăruie** în solicitarea de a-și exercita dreptul de vot, președintele BESV va contacta telefonic, prin intermediul terminalului pus la dispoziție de STS, BESV unde alegătorul figurează deja înscris în SIMPV, în vederea identificării eventualei semnături a acestuia în dreptul datelor sale de identificare din listele electorale;
- în situația în care secția indicată în mesaj este o secție de votare din străinătate, operatorul centrului de preluare a apelurilor îi va comunica acest lucru președintelui BESV, iar acesta va permite alegătorului să își exercite dreptul de vot doar după ce alegătorul va completa și semna în prezența președintelui și a operatorului de calculator o declarație
- în cazul în care președintele BESV din țară apelate **infirmă existența unei semnături** în lista electorală în dreptul alegătorului în cauză, îi va

permite acestuia exercitarea dreptului de vot.

- în cazul în care președintele BESV apelate **confirmă existența unei semnături în lista electorală** în dreptul alegătorului în cauză, i se va permite să voteze după ce doar după ce alegătorul va completa și semna în prezența președintelui și a operatorului de calculator o declarație.

În toate aceste situații, președintele BESV trebuie să arate tact și respect față de persoana pentru care SIMPV semnalează că a mai votat, urmărind evitarea situațiilor inconfortabile sau comportamentelor nepotrivite.

O alertă SIMPV nu poate opri de la vot un alegător

Declarațiile alegătorilor care figurează în SIMPV că și-au mai exercitat dreptul de vot la același scrutin, indiferent de modul în care au fost consemnate, se înaintează, de îndată, organelor de poliție. [Art. 42 din Anexa la Hotărârea AEP 36/2019](#)

Verificarea în SIMPV a alegătorilor care votează cu urna specială

Datele personale ale alegătorilor care votează cu urna specială sunt introduse manual în interfața ADV. La momentul întoarcerii urnei speciale în secția de votare, operatorul de calculator validează în ADV, în baza semnăturii din extrasele din liste, CNPurile alegătorilor care au votat cu urna specială. [Art.34 din Hotărârea AEP 36/2019](#)

Disfuncționalitățile SIMPV

Disfuncționalitatea SIMPV nu determină suspendarea sau întreruperea votării.

Procedura care trebuie urmată este reglementată prin [Art. 6 \(5\), Art. 35 și Art. 36 din Anexa la Hotărârea AEP nr. 36/2019](#).

Operatorul de calculator va aduce de îndată la cunoștința președintelui BESV:

- defecțiuni ale terminalului informatic sau ale echipamentelor conexe
- defecțiuni ale conexiunilor la SIMPV (semnalate de ADV prin mesaje specifice)
- imposibilitatea de a accesa și/sau de a efectua operațiuni în interfața ADV în modul online (semnalată de ADV prin mesaje specifice)
- întârzierile mai mari de 2 minute în primirea mesajelor

Președintele BESV

- aduce la cunoștința membrilor BESV situațiile mai sus menționate;

- întocmește procesul-verbal în care vor fi consemnate aspectele constatate, precum și durata disfuncționalității și îl semnează împreună cu operatorul de calculator;
- notifică telefonic personal sau cere operatorului de calculator să notifice telefonic, de îndată, apariția și încetarea disfuncționalității SIMPV biroului electoral ierarhic superior, precum și Centrului de preluare a apelurilor.

Pe perioada disfuncționalității SIMPV:

- **președinții BESV verifică prin intermediul terminalului telefonic pus la dispoziție de STS, prin serviciul USSD, dacă alegătorii care se prezintă la vot au drept de vot și dacă aceștia figurează că au mai votat.**
  - **dacă tableta este funcțională**, operatorul de calculator validează în ADV, în modul off-line, CNPurile alegătorilor care se prezintă la vot;
  - **dacă tableta nu este funcțională**, până la înlocuirea ei se utilizează numai listele electorale pe suport de hârtie și un formular special în care se consemnează codurile numerice personale ale alegătorilor care se prezintă la vot pe durata disfuncționalității SIMPV.

FORMULAR DE ÎNSCRIERE
 a codurilor numerice personale ale alegătorilor care se prezintă la vot pe durata disfuncționalității Sistemului Informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal

Nr. secției de votare .....

Adresa sediului secției de votare .....

Președintele biroului electoral al secției de votare,

Nr. ct.	Codul numeric personal	Ora votării în format hh.mm	Mențiuni în urma verificării în Sistemul Informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal *

După încetarea disfuncționalității SIMPV:

- în cazul în care terminalul informatic este funcțional, datele înscrise în ADV în modul off-line sunt transmise automat către Sistemul informatic central, unde sunt verificate.
- Eventualele notificări privind cazurile în care sunt înregistrate în SIMPV persoane omise din listele electorale permanente, cazurile în care o persoană a votat fără a avea acest drept, deși era înscrisă în lista persoanelor cărora li s-a interzis exercitarea acestui drept și a persoanelor puse sub interdicție, precum și cazurile în care un alegător a votat de mai multe ori sunt transmise MAI;
- în situația în care conexiunea cu Sistemul informatic central a terminalului informatic din secția de votare este întreruptă, la mesajele returnate se va adăuga mesajul „SIMPV nu este accesibil”. În acest caz, ADV va verifica doar dacă alegătorii sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare sau dacă nu figurează în evidența persoanelor cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de vot sau care au fost puse sub interdicție.

Întrebări pentru membrii BESV

Observatorii trebuie să discute cu mai mulți membri ai BESV care reprezintă diferite partide politice. Printre întrebările ce pot fi adresate membrilor secției de votare se numără următoarele:

- Cum au fost selectați membrii comisiei? Reprezintă ei partidele politice? Care este profesia lor în mod obișnuit?
- Sunt prezenți toți membrii comisiei? Există membri care au fost împiedicați să facă parte din comisie?
- Cum sunt împărțite îndatoririle membrilor comisiei secției de votare pentru a asigura eficiența și siguranța votării?
- Membrii comisiei de votare au participat la o instruire formală?
- Când au fost primite buletinele de vot și celelalte materiale necesare votării și cum au fost păstrate acestea înainte de ziua alegerilor?
- Câte buletine de vot au fost primite inițial de secția de votare respectivă?
- Există suficiente buletine de vot și materiale necesare votării?
- Care este numărul total al alegătorilor înscriși pe liste de alegători la secția de votare respectivă și câți alegători s-au prezentat la vot?
- Există o listă de alegători care votează la domiciliu cu urna specială și, dacă da, există un număr neobișnuit de mare de alegători pe listă?
- Au existat cazuri în care alegătorii au fost împiedicați să voteze deoarece numele lor nu apărea pe liste la această secție de votare? Dacă unii alegători nu s-au prezentat cu actele de identitate necesare, cum s-a rezolvat această problemă?
- Au avut loc tulburări sau nereguli, au fost primite reclamații, și cum au fost rezolvate?

Observatorii trebuie să încerce să stabilească dacă membrii comisiei par a fi bine instruiți și s-au familiarizat cu procedurile de votare, dacă par a fi liberi să discute despre îndatoririle lor, precum și dacă par să-și îndeplinească îndatoririle în mod imparțial.

Observarea votării

Dincolo de conversația cu membrii BESV, observatorii trebuie să urmărească cu atenție toate procedurile desfășurate la secția de votare. Observatorii trebuie să decidă pe baza judecății personale dacă anumite aspecte sau proceduri prezintă nereguli și să le semnaleze.

Printre problemele și procedurile care trebuie urmărite se numără următoarele:

- Există indicii de dezorganizare, ca de exemplu cozi neobișnuit de lungi sau întârzieri excesive?
- În secția de votare există materiale de campanie electorală sau se desfășoară activități de campanie electorală?
- Se încearcă să se solicite alegătorilor să voteze într-un anumit fel, sau se exercită presiuni asupra acestora? Există indicii privind anumite acțiuni de intimidare?
- În secțiile de votare se află reprezentanți ai poliției, ai forțelor de ordine sau ai autorităților guvernamentale?
- Sunt prezente în secția de votare alte persoane care nu par a avea funcții oficiale?
- Procesul de votare este administrat de alte persoane decât membrii comisiei, respective operatorul de calculator sau membrii comisiei primesc instrucțiuni de la alte persoane?
- Cum se stabilește identitatea alegătorilor? Alegătorii prezintă documentele necesare?
- Alegătorii semnează în listele de alegători, iar cărțile lor de identitate sunt marcate cu timbrul autocolant?
- Există semnături aparent identice în lista de alegători?
- Există cazuri în care alegătorii sunt împiedicați să voteze deoarece nu sunt înscriși în liste?
- Buletinele de vot au ștampila secției de votare?
- Alegătorii primesc mai multe buletine de vot, sau există alte indicii privind votarea multiplă?
- Există indicii privind introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât cele la care au dreptul alegătorii?
- Alegătorii manifestă o bună înțelegere a procesului electoral, sau există un număr mare de alegători care solicită ajutor?
- Formatul secției de votare ar putea fi cauza compromiterii secretului votului?
- Alegătorilor li se permite să intre însoțiți în cabina de vot?
- Există alegători care votează în afara cabinei de vot?
- Sediul secției de votare este accesibil pentru o persoană cu dizabilități neasistată?
- Alegătorii care au nevoie de asistență primesc ajutorul adecvat?

- Urnele sunt amplasate în raza vizuală a comisiei electorale și a observatorilor?
- Urnele sunt sigilate corespunzător?
- Toate procedurile de votare sunt urmate eficient și adecvat?

Alte contacte stabilite la secțiile de votare

Pe lângă discuțiile cu membrii secțiilor de votare și constatările independente, observatorii trebuie să încerce să discute cu alți observatori sau delegați ai mass media sau partidelor politice întâlniți în secția de votare. Comentariile acestora pot oferi informații suplimentare privind atmosfera în care se desfășoară votarea la respectiva secție de votare și activitatea membrilor comisiei.

Posibile probleme de luat în considerare în timpul votării:

- Acțiuni inoportune din partea forțelor de ordine și/sau poliției, ca de exemplu notarea sau raportarea prin telefon a datelor privind prezența la vot sau rezultatelor.
- Prezența unor grupuri numeroase de alegători în vecinătatea secțiilor de votare poate indica faptul că participarea acestora la vot este coordonată și/sau nu rezultă din voința proprie; observatorii trebuie să cerceteze dacă asemenea grupuri sunt însoțite de persoane care le coordonează și dacă există indicii privind mita electorală.
- Utilizarea neregulamentară a urnelor mobile (observatorii trebuie să rețină că numai alegătorii care au depus cerere scrisă pot utiliza urna mobilă).
- Înscrieri foarte numeroase în listele suplimentare. În timpul votării, înainte de a ieși din secția de votare (pentru orice motiv, inclusiv însoțirea urnei mobile) este recomandat ca observatorii să noteze de fiecare dată numărul alegătorilor înscriși pe liste suplimentare și să-l compare cu numărul alegătorilor înscriși pe liste suplimentare la întoarcerea observatorului în secția de votare, pentru a putea afla dacă într-un timp scurt comisia a înscris în liste speciale un număr anormal de mare de alegători.
- Urnă nesigilată (starea sigiliilor nu se menționează separat în procesul verbal).
- Confuzie sau lipsă de organizare, cazuri în care membrii comisiilor de votare nu urmează procedurile
- Prezența persoanelor neautorizate în secțiile de votare
- Desfășurarea activităților de campanie în ziua votării, materiale de campanie în secțiile de votare
- Deschiderea cu întârziere a secțiilor de votare, întârzieri excesive în

administrarea votării

- Limitarea dreptului alegătorilor de a-și exprima votul
- Cazurile în care identitatea alegătorilor nu este verificată
- Cazurile în care secretul votului nu este asigurat, cabine de vot deschise
- Inadvertențe în listele de alegători
- Votarea în grup, votarea prin reprezentanți, votul multiplu
- Introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât cele la care au dreptul alegătorii
- Buletine de vot dinainte marcate
- Absența materialelor electorale necesare
- Activități inoportune din partea reprezentanților candidaților sau partidelor politice, imixțiuni în activitatea comisiilor electorale sau observatorilor
- Influența autorităților sau partidelor locale în secțiile de vot. Se poate întâmpla ca persoane care nu fac parte din biroul electoral să încerce să influențeze procesul electoral prin presiuni asupra alegătorilor, observatorilor, celorlalți reprezentanți ai partidelor etc. În acest context, adresați-vă președintelui biroului electoral, pentru a lua măsuri și comunicați cu organizația care v-a acreditat sau sunați la call center
- Transportul organizat al alegătorilor. Deși nu este o infracțiune în sine, poate deseori implica influențarea alegătorilor sau chiar mituirea acestora. Dacă observați astfel de activități, este de dorit să urmăriți activitatea pe termen mai lung, să notați numerele de înmatriculare și să le comunicați coordonatorului
- Necunoașterea legislației de către membrii biroului electoral. Dacă observați probleme care rezultă din astfel de cauze, cel mai important este să faceți o observație, pornind de la textul legal, reprodus cât mai exact. Rețineți că nu faceți parte din biroul electoral, așadar nu încercați să controlați organizarea alegerilor. Nu participați la luarea deciziilor sau la numărarea voturilor.

Închiderea secției și numărarea voturilor

La încheierea votării și începerea numărării voturilor, observatorii trebuie să se afle în secțiile de votare, deoarece accesul după închiderea secțiilor de votare nu este permis; pentru siguranță, recomandăm observatorilor să nu mai părăsească secția de votare după ora 20:45. Numărarea voturilor trebuie

**Nimeni nu mai
poate intra în
secție după ora**

21:00

înregistrată cu ajutorul tabletei SIMPV (audio și video, cu cadru larg), iar buletinele de vot trebuie să se afle mereu în perimetrul înregistrării.

Procedurile de închidere și de stabilire a rezultatelor sunt reglementate prin [Art. 46 din Legea 370/2004](#) și [Art. 7 din Decizia BEC 22D/2025](#)

La ora 21.00, președintele BESV declară votarea încheiată și dispune închiderea secției.

La ora 21.00, urna specială trebuie să se afle în localul secției de votare.

Doi membri BESV desemnați de președinte verifică dacă mai sunt alegători în așteptare. Dacă mai sunt, aceștia mai pot vota până la ora 23:59.

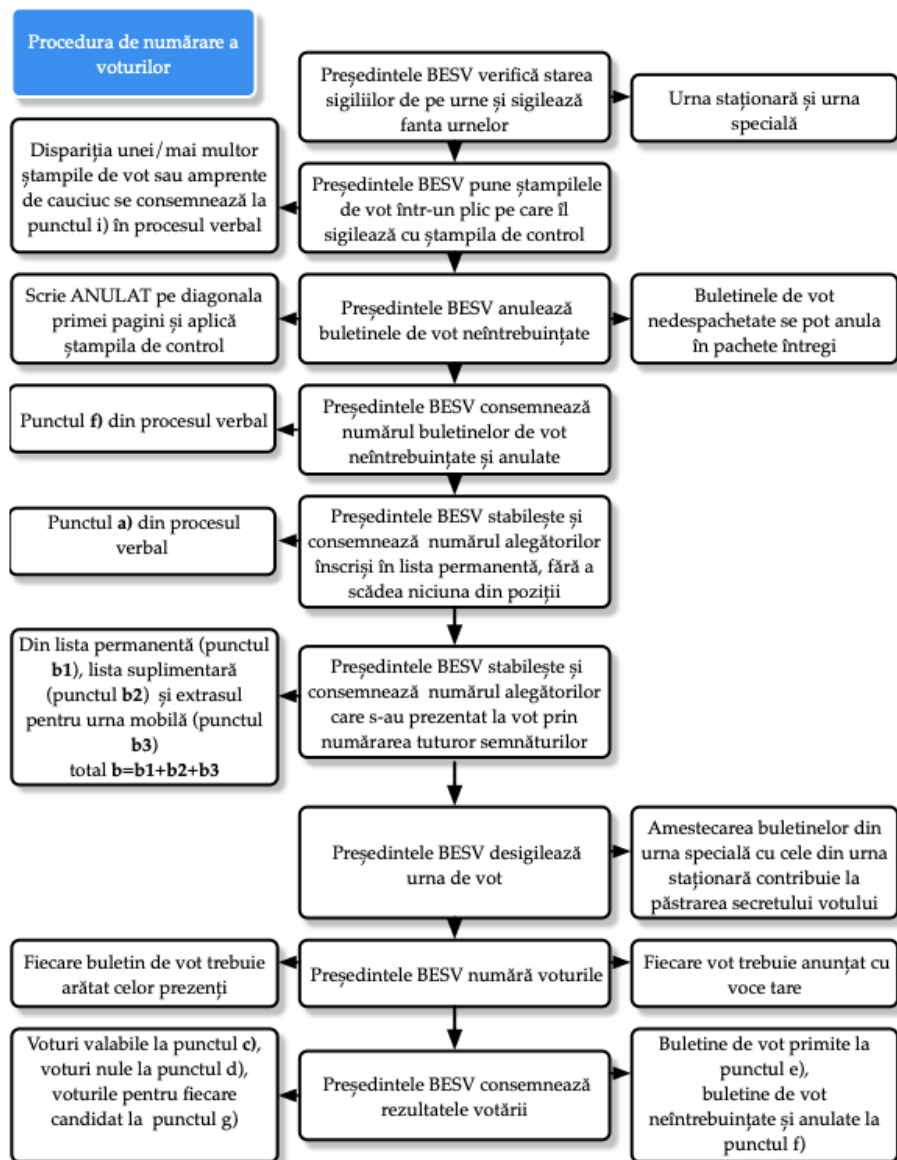
Cei doi membri BESV desemnați de președinte consemnează numărul alegătorilor aflați în așteptare la ora 21:00 într-un proces verbal pe care îl predau președintelui BESV, le înmânează bonuri de ordine și monitorizează ordinea în care au acces în secție.

După ora 21:00, operatorul mai poate valida în sistem datele alegătorilor care au votat cu urna mobilă, dacă nu a avut timp să le valideze în timpul votării, după întoarcerea urnei mobile la secție. De asemenea, operatorul mai poate prelua și valida datele alegătorilor din „Formularul de înscriere a CNP-urilor alegătorilor care se prezintă la vot pe durata disfuncționalității SIMPV.” Sistemul se va închide automat la ora 23:59.

Înainte de operațiunile care au loc după închiderea secției de votare, operatorul de calculator trebuie să apese în aplicație butonul de închidere a secției de votare.

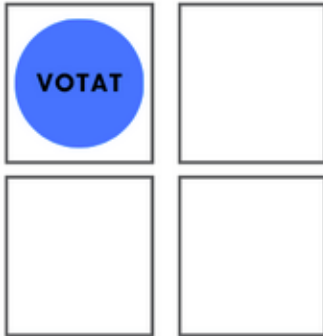
După ce operatorul a așezat tableta astfel încât să asigure o imagine cât mai clară și a pornit înregistrarea, președintele BESV stabilește sarcinile pe care membrii BESV sunt obligați să le ducă la îndeplinire și consemnarea rezultatelor poate începe.

Pe lângă membrii BESV, la numărarea voturilor și stabilirea rezultatelor pot asista delegații partidelor politice, candidații și persoanele acreditate.

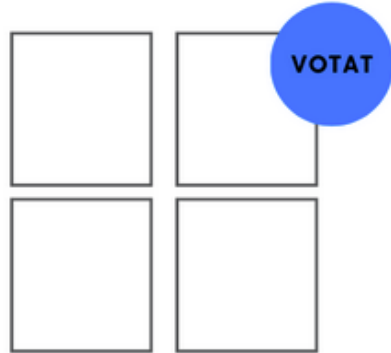

Voturi valabil exprimate

ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată în interiorul unui singur patruleter

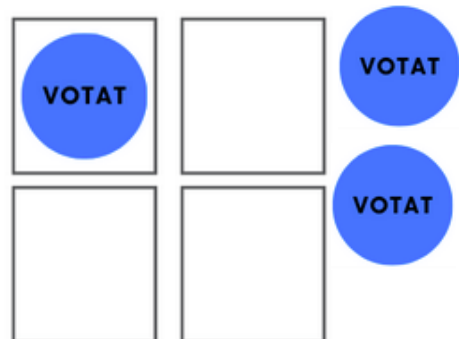
ștampila cu mențiunea „VOTAT” depășește limitele patruleterului, dar opțiunea alegătorului este evidentă

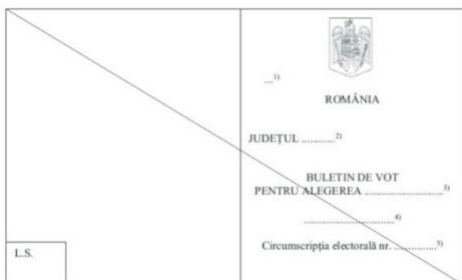
puneți candidați mai buni!!

ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată în interiorul unui patruleter, dar pe buletinul de vot sunt înscrise olograf diverse mențiuni ale alegătorului (indiferent de mențiunile înscrise pe buletinul de vot)

ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată în interiorul unui patruleter, dar pe buletinul de vot alegătorul a aplicat una sau mai multe ștampile fără să atingă vreun alt patruleter

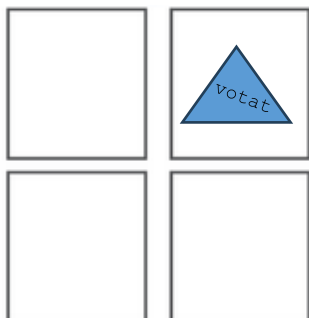
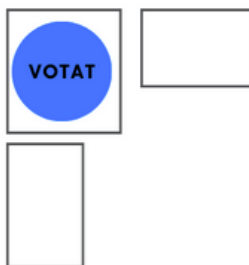

Voturi nule

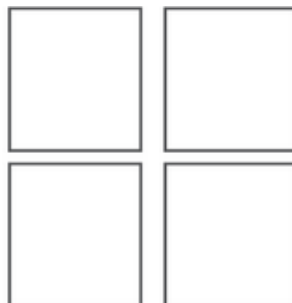
buletinul de vot nu are
ștampila de control a
secției de votare

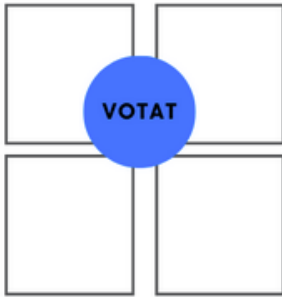
buletinul de vot are alt
model decât cel legal
aprobat

pe buletinul de vot a
fost aplicată o ștampilă
cu mențiunea „VOTAT”
care are alt model decât
cel legal aprobat

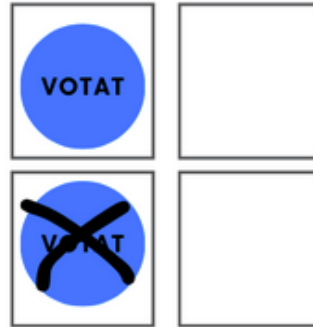
pe buletinul de vot nu a fost
aplicată ștampila cu
mențiunea „VOTAT”

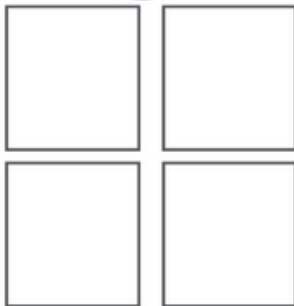

pe buletinul de vot
ștampila cu mențiunea
„VOTAT” atinge două
sau mai multe
patrulateri

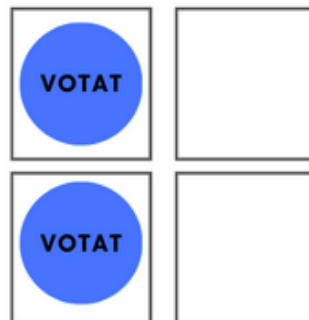
pe buletinul de vot ștampila
cu mențiunea „VOTAT” este
aplicată în două sau mai
multe patrulateri, chiar dacă
unele ștampile au fost
tăiate/anulate de alegător

pe buletinul de vot ștampila
cu mențiunea „VOTAT” a fost
aplicată în exteriorul
patrulaterelor și nu atinge
niciun patrulater

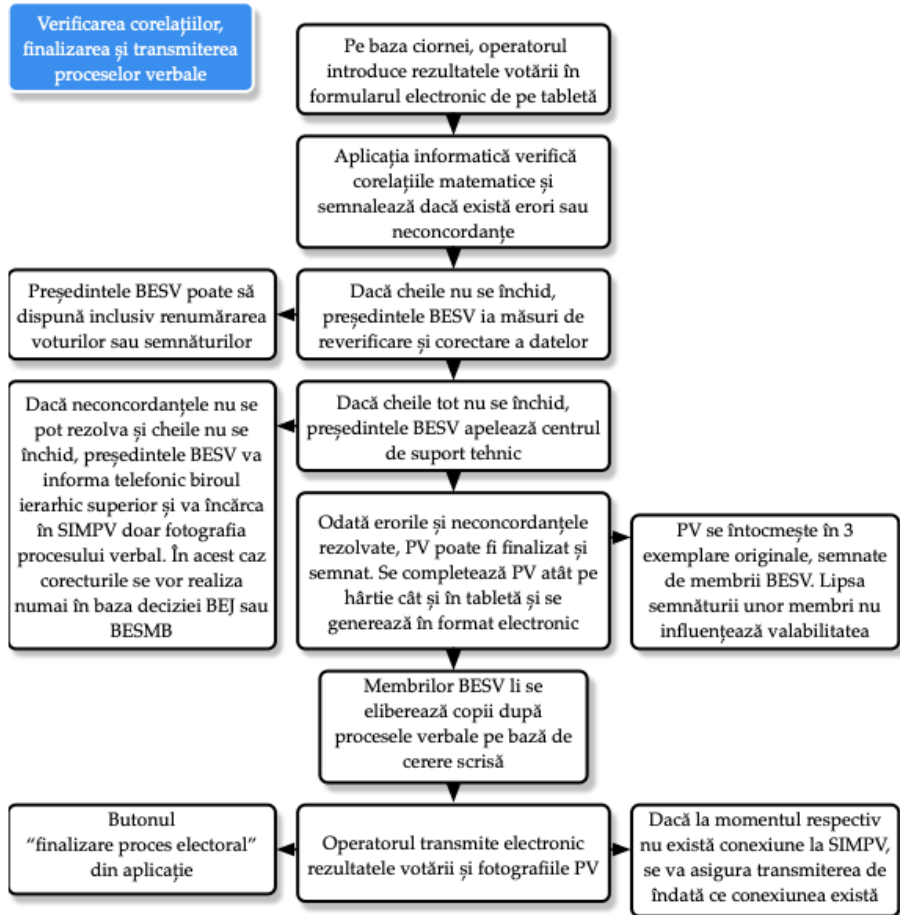
pe buletinul de vot
ștampila cu mențiunea
„VOTAT” este aplicată
în două sau mai multe
patrulateri

Înregistrarea audio-video a procedurilor cu ajutorul SIMPV

Președintele BESV va lua măsuri pentru ca înregistrarea audio-video a operațiunilor realizate de la încheierea votării și până la transmiterea în SIMPV, a formularelor de verificare a corelațiilor, să se realizeze continuu. Tableta se așază într-un loc fix, pentru a asigura o imagine clară asupra întregului proces de numărare a voturilor. **Nimeni nu are dreptul de a realiza copii după înregistrări sau de a scoate date din secția de votare.** [Art. 49¹, Legea 370/2004](#)

Consemnarea și transmiterea rezultatelor

La pct.	Se va înscrie:	
a)	numărul total al alegătorilor prevăzut în lista electorală permanentă existentă în secția de votare	[pct. a) $\geq$ pct. b1]
b)	numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne	[pct. b) = pct. b1 + pct. b2 + pct. b3], din care: b1 - numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în lista electorală permanentă ; b2 - numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne și nu sunt cuprinși în lista electorală permanentă, înscriși în lista electorală suplimentară ; b3 - numărul total al alegătorilor care au votat utilizând urna specială, înscriși în extrasul din listele electorale .
c)	numărul total al voturilor valabil exprimate	[pct. c) $\leq$ pct. b) - pct. d)], [pct. c) = suma voturilor valabil exprimate la pct. g)]
d)	numărul voturilor nule	
e)	numărul buletinelor de vot primite	[pct. e) $\geq$ pct. c) + pct. d) + pct. f)]
f)	numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate	
g)	numărul voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare candidat	
h)	expunerea pe scurt a întâmpinărilor formulate și a modului de soluționare a acestora, precum și a contestațiilor înaintate biroului electoral județean sau biroului electoral al sectorului municipiului București, după caz	
i)	numărul ștampilelor cu mențiunea „VOTAT” la începerea votării; se menționează dispariția uneia sau mai multor ștampile, dacă este cazul, precum și starea sigiliilor de pe urne la încheierea votării	
j)	alte situații; se menționează dacă numărul buletinelor de vot găsite în urnă diferă de numărul alegătorilor care au votat, rezultat în urma numărării semnăturilor din listele electorale permanente, din listele electorale suplimentare și din extrasul din listele electorale; se menționează dacă numărul buletinelor de vot găsite în urnă adunat cu cel al buletinelor de vot neîntrebuințate și cele anulate diferă de numărul total de buletine de vot primite, precum și orice alte incidente; se menționează eliberarea unui nou buletin de vot alegătorului care a aplicat greșit ștampila cu mențiunea „VOTAT”, dar nu a introdus buletinul în urnă.	

Vezi [Ghidul BESV](#), p. 56-57

După finalizarea acestor acțiuni:

- Președintele BESV va asigura, cu sprijinul celorlalți membri întocmirea a două dosare distincte:
  - a) un dosar sigilat și ștampilat cuprinzând două exemplare originale ale procesului-verbal privind consemnarea rezultatelor votării, toate întâmpinările și contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale biroului electoral al secției de votare, buletinele de vot nule și cele contestate, precum și ciorna procesului-verbal, dacă aceasta există; ciorna procesului-verbal nu trebuie să poarte semnăturile membrilor biroului electoral;
  - b) un dosar sigilat și ștampilat cuprinzând listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, respectiv lista electorală permanentă, lista electorală suplimentară și extrasul din listele electorale.
- Buletinele de vot neutilizate și anulate, buletinele de vot valabil exprimate întrebunțate și necontestate, grupate pe competitori electorali, precum și orice alte materiale utilizate în secția de votare privind alegerile (declarații date de către alegători, tipizate liste electorale neutilizate, tipizate SIMPV, tipizate declarații neutilizate etc.) sunt introduse într-un sac care va fi sigilat.
- Ștampilele VOTAT și alte materiale de papetărie sunt introduse într-un sac separat. Este interzisă păstrarea ștampilelor VOTAT de către membrii BESV între cele 2 tururi de scrutin.
- Ambii saci se sigilează cu o bandă de hârtie, pe care este trecut numărul secției. Sigilarea trebuie să asigure că banda nu se va dezlipi și nu există riscul defacerii sacilor.
- Președintele BESV din țară, locțiitorul acestuia și operatorul de calculator, însoțiți la cerere, de alți membri ai biroului electoral respectiv se deplasează la sediul BEJ sau al BESMB, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, cu dosarele și cu materialele electorale
- În cazul încărcării în SIMPV a fotografiei unui proces-verbal care conține neconcordanțe, corecturile datelor înscrise în acesta vor fi realizate de către președintele BESV, numai în baza deciziei BEJ sau a BESMB, la sediul acestora. În acest caz, se deplasează la sediul biroului și ceilalți membri ai biroului, precum și operatorul.
- Corecturile se certifică prin semnătura președintelui BESV care efectuează corecția și prin aplicarea ștampilei de control a secției de votare respective pe procesul-verbal.
- Orice alte modificări ale proceselor-verbale vor fi făcute numai în baza deciziei pronunțate ca urmare a soluționării contestațiilor de către BEJ, BESMB sau BESVS, după caz, acestea urmând a fi asumate prin semnătura președintelui și ștampila biroului electoral care a pronunțat decizia.

Observarea numărării voturilor și centralizării rezultatelor

La încheierea votării și începerea numărării voturilor, observatorii trebuie să se afle în secțiile de votare, deoarece accesul după închiderea secțiilor de votare nu este permis; pentru siguranță, se recomandă observatorilor să nu mai părăsească secția de votare după ora 20:45. Procedura standard pentru închiderea secției de votare și numărarea voturilor începe cu anularea buletinelor de vot rămase neîntrebuițate și consemnarea numărului lor în rubricile corespunzătoare din procesul verbal. BESV sigilează separat ștampilele de vot, apoi urna de vot este deschisă și buletinele de vot sunt numărate și este întocmit procesul verbal.

Printre problemele și procedurile care trebuie urmărite se numără următoarele:

- Numărarea voturilor este efectuată de membrii comisiei sau sunt implicate și alte persoane?
- Membrii comisiei par a înțelege și respecta procedurile necesare?
- Buletinele de vot sunt numărate ordonat și în condiții de siguranță?
- Procedura de numărare a voturilor este transparentă? Sunt asigurate condițiile adecvate pentru observatori?
- Numărul alegătorilor care s-au prezentat la vot corespunde cu numărul buletinelor de vot din urnă?
- Buletinele de vot neutilizate sunt anulate și păstrate în condiții de siguranță?
- Buletinele de vot nule sunt identificate corect și uniform? Sunt buletinele de vot nule separate corespunzător și păstrate pentru o examinare ulterioară?
- Buletinele de vot conțin anumite semne neobișnuite menite să compromită secretul votului?
- Numărul buletinelor de vot nule pare neobișnuit de mare?
- Numărarea voturilor respectă principiul potrivit căruia buletinul de vot este considerat valabil dacă intenția alegătorului este clară?
- Buletinele de vot sunt sortate corect și numărate separat?
- Controversele și contestațiile sunt rezolvate în mod satisfăcător?
- Documentele oficiale ce conțin rezultatele scrutinului sunt completate corect la încheierea numărării voturilor și semnate de toate persoanele autorizate?
- Observatorii au posibilitatea de a obține copii oficiale ale procesului verbal ce conține rezultatele scrutinului de la secția de votare?
- Se constată acțiuni inoportune din partea forțelor de ordine și/sau poliției, ca

de exemplu notarea datelor sau rezultatelor și raportarea acestora prin telefon?

- Membrii comisiei sunt de acord cu procedura de numărare a voturilor și cu rezultatele? dacă există controverse, cum s-a procedat în acest caz?

După numărarea buletinelor de vot, rezultatele de la secțiile de votare sunt transmise la biroul electoral de circumscripție, unde sunt centralizate.

Posibile probleme de luat în considerare în timpul numărării voturilor:

- Urnă nesigilată (starea sigiliilor nu se menționează separat în procesul verbal).
- Confuzie sau lipsă de organizare, cazuri în care membrii comisiilor de votare nu urmează procedurile
- Prezența persoanelor neautorizate în secțiile de votare
- Buletine de vot dinainte marcate
- Activități inoportune din partea reprezentanților candidaților sau partidelor politice, imixtiuni în activitatea comisiilor electorale sau observatorilor
- Adăugarea unor buletine de vot după deschiderea urnei de vot
- Proceduri dezordonate de numărare a voturilor
- Participarea la numărarea voturilor a persoanelor neautorizate
- Personal insuficient pentru efectuarea și supravegherea numărării voturilor
- Excluderea unor membri ai comisiilor de votare sau unor observatori
- Invalidarea arbitrară sau inconsecventă a buletinelor de vot
- Pierderea unor buletine sau urne de vot
- Numărarea voturilor sau înregistrarea rezultatelor intenționat incorectă
- Păstrarea în condiții precare a buletinelor de vot neutilizate
- Procesele verbale ce conțin rezultatele scrutinului nu sunt completate la secția de votare sau sunt completate cu creionul și nu cu cerneală
- Refuzul de a pune la dispoziția observatorilor copii oficiale ale procesului verbal
- Transportarea materialelor electorale la biroul electoral de circumscripție nu se efectuează în condiții de siguranță
- Falsificarea sau înlocuirea proceselor verbale; și
- Lipsa transparenței sau proceduri nereglementare constatate în cursul centralizării voturilor.

V. CONTESTAȚII, CONTRAVENȚII, INFRAȚIUNI

Întâmpinări și contestații

Întâmpinările și contestațiile sunt o parte importantă a procesului de observare, astfel că vă rugăm să le acordați atenție sporită. Orice sesizare trebuie să se bazeze pe observație directă și nu pe informații obținute de la alte persoane.

O sesizare se face întâi verbal și ulterior scris, dacă nu se îndreaptă neregulile constatate. Vă rugăm – pe cât posibil – să realizați o copie sau o fotografie a sesizării, incluzând numărul de înregistrare și confirmarea primirii de către președintele BESV. Dacă nici în urma sesizării scrise neregulile semnalate nu sunt rezolvate, vă rugăm să ne contactați de îndată pentru a comunica mai departe cu biroul electoral de circumscripție. Înainte de a face o sesizare la BEJ, vă rugăm să ne anunțați.

Art. 19 din Legea 370/2004

(1) *Birourile electorale județene, respectiv birourile electorale ale sectoarelor municipiului București au următoarele atribuții:*

c) rezolvă întâmpinările referitoare la propria activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare și la procesul de votare; deciziile date sunt definitive

Art. 24 (4) din Legea 370/2004

(4) *Birourile electorale ale secțiilor de votare îndeplinesc următoarele atribuții:*
e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;

Art. 17 din Legea 370/2004

(1) *Biroul Electoral Central are următoarele atribuții:*

d) rezolvă întâmpinările referitoare la propria sa activitate și contestațiile cu privire la activitatea birourilor electorale județene, a birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București și a biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate; în cazul în care pentru soluționarea unei întâmpinări sau contestații sunt necesare verificări de fapt, acestea se efectuează în prezența unui judecător din cadrul Biroului Electoral Central; asemenea verificări nu se pot face în data alegerilor;

Art. 55 din Legea 370/2004

Constituie contravenții, dacă acestea nu constituie infracțiuni, următoarele fapte:
p) refuzul de a primi și înregistra o întâmpinare, contestație sau orice altă cerere, formulată în scris;

Sesizări pentru votul prin corespondență.

Art. 18, Legea 288/2015

(1) În timpul operațiunilor de deschidere a plicurilor exterioare și a plicurilor interioare, precum și în ceea ce privește numărarea voturilor se pot face întâmpinări de către persoanele care asistă la aceste operațiuni, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale dintre acestea, precum și de către candidații independenți.

(2) Întâmpinările se soluționează pe loc, prin decizie, de către biroul electoral pentru votul prin corespondență.

(3) Întâmpinările se depun la președintele biroului electoral pentru votul prin corespondență. Acestea se formulează în scris în două exemplare, din care unul, semnat și ștampilat de președinte, rămâne la contestator.

(4) Partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale dintre acestea, precum și candidații independenți pot formula contestații privind deciziile prevăzute la alin. (2), precum și alte operațiuni efectuate de biroul electoral pentru votul prin corespondență.

(5) Contestațiile prevăzute la alin. (4) se depun la biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării și se soluționează de acesta, prin decizie definitivă, în termen de cel mult două zile de la data înregistrării.

Întâmpinările ar trebui să conțină cel puțin destinatarul (președintele BESV), numele și prenumele observatorului, seria și numărul actului de identitate, calitatea (observator acreditat), relatarea neregulii cu cât mai multe detalii (pe cât se poate citați articole de lege sau hotărâri BEC), secția de votare, data și semnătura. Vă rog să ne trimiteți și nouă o copie a sesizării, în orice format posibil (fotografiat, copie etc)

Pentru fapte grave (infracțiuni), vă rugăm să ne contactați cât mai curând pentru a lua o decizie împreună cu privire la modalitatea de soluționare.

Infracțiuni și plângeri penale

Pentru fapte care privesc siguranța dumneavoastră personală sau a celorlalți participanți la procesul electoral, puteți să sesizați de urgență primul echipaj de poliție sau suna de îndată la numărul de urgență 112. În orice situație, vă rugăm să ne contactați cu privire la aceste reclamații. Alternativ, puteți să intrați în prima secție de poliție sau parchet și redactați o plângere (dacă sunteți vătămat de infracțiune) sau un denunț (când cunoașteți despre o infracțiune).

Plângerea și denunțul se fac în scris și verbal. În scris va trebui să conțină: numele, prenumele, CNP, calitatea și domiciliul, descrierea faptei, precum și indicarea făptuitorului și a mijloacelor de probă, dacă sunt cunoscute. Puteți găsi modele de sesizări și plângeri penale pe pagina www.votcorect.ro și atașate acestui ghid (vezi pagina 61).

Vă rugăm să ne anunțați înainte de a face o sesizare, cu excepția situațiilor de urgență.

Cine și unde poate sesiza comiterea unei infracțiuni?

Orice persoană poate sesiza poliția sau parchetul, după regulile generale de sesizare în legătură cu săvârșirea unei fapte penale prevăzute în Codul de procedură penală. Persoana care face sesizarea trebuie să ofere probe în susținerea demersului său (fotografii/înregistrări). Sesizările pot fi făcute și ulterior datei comiterii faptei. Infracțiunile la legea electorală sunt specificate în [Legea 286/2009 privind noul Cod Penal](#).

Împiedicarea exercitării drepturilor electorale

Art. 385. - (1) *Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.*

(2) *Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secției de votare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.*

Coruperea alegătorilor

Art. 386. - (1) *Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.*

(2) *Nu intră în categoria bunurilor prevăzute în alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unei formațiuni politice.*

Frauda la vot

Art. 387. - (1) *Fapta persoanei care votează:*

- a) *fără a avea acest drept;*
- b) *de două sau mai multe ori;*
- c) *prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător*

se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) *Cu aceeași pedeapsă se sancționează utilizarea unei cărți de alegător sau a*

unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.

Violarea secretului votului

Art. 389. - (1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepsește cu amendă.

(2) Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secției de votare, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

Nerespectarea regimului urnei de vot

Art. 390. - (1) Deschiderea urnelor, înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Încredințarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secției de votare ori transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte condiții decât cele prevăzute de lege se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

Falsificarea documentelor și evidențelor electorale

Art. 391. - (1) Falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și înscrierea în copia de pe lista electorală permanentă ori de pe lista electorală complementară a unor persoane care nu figurează în această listă.

(3) Introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obținute în secțiile de votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Cu aceeași pedeapsă se sancționează introducerea de date, informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național necesar stabilirii rezultatelor alegerilor.

Sanționarea tentativei

Art. 393. - Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 385 și art. 387-391 se pedepsește.

Vedeți mai multe infracțiuni electorale în [Art. 17 din Decizia BEC 22D/2025.](#)

Contravenții

Potrivit art. 55 din Legea nr. 370/2004, constituie contravenții, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie, potrivit legii penale, infracțiuni, următoarele fapte:

Articol	Cine poate aplica sancțiuni
<p>i) neluarea de către organizatori a măsurilor necesare desfășurării normale a adunărilor electorale, precum și distribuirea și consumarea de băuturi alcoolice în timpul acestor adunări;</p> <p>k) nerespectarea dispozițiilor art. 37 alin. (1), (3), (4) și ale art. 39 alin. (4);</p> <p>l) afișarea listelor electorale permanente, a copiilor de pe acestea sau a listelor electorale suplimentare; distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a platformelor-program afișate sau a oricărui altor afișe ori anunțuri de propagandă electorală tipărite;</p> <p>n) tipărirea fără drept de buletine de vot, în vederea utilizării acestora în ziua alegerii;</p> <p>o) refuzul de a permite accesul persoanelor acreditate în localul secției de votare, cu excepția cazurilor în care președintele biroului electoral al secției de votare limitează accesul persoanelor acreditate în localul secției de votare datorită mărimii acestuia</p> <p>q) refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi;</p> <p>r) înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă actul de identitate ori care refuză să semneze în lista electorală sau lista electorală suplimentară în care este înscris pentru primirea buletinului de vot și a ștampilei cu mențiunea "VOTAT";</p> <p>r1) nerespectarea dispozițiilor legale privind prezența altor persoane în cabina de vot;</p> <p>t) continuarea propagandei electorale după încheierea acesteia, precum și sfătuirea în ziua votării a alegătorilor la sediul secțiilor de votare să voteze sau să nu voteze un anumit candidat;</p>	<p>ofițerii, agenții și subofițerii din cadrul Poliției Române, Poliției de Frontieră Română și Jandarmeriei Române, precum și polițiștii locali, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. i), k), l), n), o), q), r), r1), t), w), z) și aa);</p>

<p>w) încălcarea condițiilor de acreditare de către persoanele acreditate potrivit art. 47 și operatorii de sondaj ai institutelor de sondare a opiniei publice, ai societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori ai organizațiilor neguvernamentale care au fost acreditate de Biroul Electoral Central prin decizie;</p> <p>z) nerespectarea dispozițiilor art. 41 privind afișajul electoral;</p>	
<p>j) distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale permanente, a copiilor de pe acestea sau a listelor electorale suplimentare;</p> <p>p) refuzul de a primi și înregistra o întâmpinare, contestație sau orice altă cerere, formulată în scris;</p> <p>ș) nerespectarea dispozițiilor art. 48 alin. (1) lit. e) privind citirea cu voce tare a opțiunii exprimate pe buletinul de vot; întocmirea de către birourile electorale ale secțiilor de votare a proceselor-verbale, cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi;</p> <p>ab) nerespectarea dispozițiilor art. 43 alin. (4);</p> <p><i>(4) La plecare, președintele biroului electoral al secției de votare sigilează intrarea în localul de vot prin aplicarea ștampilei de control pe o bandă de hârtie. Este interzisă părăsirea localului de vot cu ștampila de control, ștampile cu mențiunea "VOTAT", buletine de vot sau liste electorale.</i></p> <p>ac) nerespectarea dispozițiilor art. 48 alin. (1) lit. c).</p> <p><i>c) stabilește numărul alegătorilor înscrși în lista electorală permanentă; este interzis, sub sancțiunea legii, ca pe aceste documente să existe ștersături, modificări sau completări; rezultatul numărării se va înscrie la pct. a) din procesul-verbal prevăzut la art. 49 alin. (1);</i></p>	<p>b) președintele biroului electoral județean, biroului electoral al sectorului municipiului București sau al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. j), p), ș), ab) și ac);</p>
<p>f) încălcarea dispozițiilor art. 4 alin. (2) și art. 27 alin. (3); h) folosirea de către un candidat a semnelor electorale înregistrate la Biroul Electoral Central de către un alt candidat;</p>	<p>c) președintele Biroului Electoral Central, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. f), g) și h);</p>
<p>n) tipărirea fără drept de buletine de vot, în vederea utilizării acestora în ziua alegerii;</p> <p>s) neaplicarea pe actul de identitate a ștampilei cu mențiunea "VOTAT" sau a timbrului autocolant, după caz, precum și reținerea actului de identitate, fără motive întemeiate, de către membrii biroului electoral al secției de votare;</p> <p>ț) purtarea pe durata votării de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, persoanele însărcinate cu</p>	<p>d) președintele biroului electoral, în cazul săvârșirii contravențiilor de către membrii acestuia, ori președintele biroului electoral ierarhic superior,</p>

<p>paza, persoanele acreditate sau de către operatorii de sondaj ai institutelor de sondare a opiniei publice sau ai societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori ai organizațiilor neguvernamentale de ecusoane, insigne ori alte însemne de propagandă electorală;</p> <p>u) încălcarea de către membrii birourilor electorale a obligației de a participa la activitatea acestor birouri;</p> <p>v) refuzul președintelui biroului electoral sau al locțiitorului acestuia de a elibera o copie certificată de pe procesul-verbal persoanelor îndreptățite potrivit prevederilor prezentei legi;</p>	<p>în cazul săvârșirii contravențiilor de către președinții birourilor electorale ierarhic inferioare sau de către locțiitorii acestora, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. n), s), ț), u) și v);</p>
<p>a) înscrierea cu bună știință a unui alegător în mai multe liste electorale permanente, înscrierea în listele electorale sau listele electorale suplimentare a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot;</p> <p>b) păstrarea listelor electorale permanente în condiții necorespunzătoare;</p> <p>c) neefectuarea la termen a comunicărilor prevăzute de lege și neoperarea acestora în listele electorale permanente;</p> <p>d) efectuarea de operațiuni în listele electorale permanente de către persoane neautorizate;</p> <p>e) necomunicarea către Autoritatea Electorală Permanentă a modificărilor operate în lista electorală permanentă;</p> <p>x) nerespectarea dispozițiilor art. 10-12 privind delimitarea, numerotarea și stabilirea secțiilor de votare;</p>	<p>e) împuternicirii președintelui Autorității Electorale Permanente, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. a), b), c), d), e) și x);</p>
<p>m) nerespectarea deciziilor și hotărârilor birourilor electorale; nerespectarea hotărârilor și instrucțiunilor Autorității Electorale Permanente; nerespectarea hotărârilor Curții Constituționale;</p> <p>y) nerespectarea dispozițiilor art. 39 alin. (1) - (3) și (5);</p> <p>Art. 39. -</p> <p>(1) În perioada electorală, în cazul prezentării de sondaje de opinie cu conținut electoral, acestea trebuie însoțite de următoarele informații:</p> <p>a) denumirea instituției care a realizat sondajul;</p> <p>b) data sau intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul și metodologia utilizată;</p> <p>c) dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare;</p> <p>d) cine a solicitat și cine a plătit efectuarea sondajului.</p> <p>(2) Televotul sau anchetele făcute pe stradă în rândul electoratului nu trebuie să fie prezentate ca reprezentative pentru opinia publică sau pentru un anumit grup social ori etnic.</p>	<p>f) împuternicirii președintelui AEP, în cazul în care fapta prevăzută la art. 55 lit. m) este săvârșită de autorități ale administrației publice centrale sau locale și în cazul în care fapta prevăzută la art. 55 lit. y) este comisă de altcineva decât de radiodifuzori; președintele</p>

<p>(3) <i>Cu 48 de ore înainte de ziua votării este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete cu conținut electoral făcute pe stradă.</i></p> <p>(5) <i>În ziua votării este interzisă prezentarea sondajelor realizate la ieșirea de la urne, înainte de încheierea votării.</i></p>	<p>biroului electoral, în cazul în care fapta prevăzută la art. 55 lit. m) este săvârșită de către membrii biroului electoral, ori președintele biroului electoral ierarhic superior, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la art. 55 lit. m) de către președinții birourilor electorale ierarhic inferioare; polițiști, în cazul în care fapta prevăzută la art. 55 lit. m) este săvârșită de alte persoane fizice sau juridice;</p>
<p>y) nerespectarea dispozițiilor art. 39 alin. (1) - (3) și (5);</p> <p>Art. 39. -</p> <p>(1) <i>În perioada electorală, în cazul prezentării de sondaje de opinie cu conținut electoral, acestea trebuie însoțite de următoarele informații:</i></p> <p>a) <i>denumirea instituției care a realizat sondajul;</i></p> <p>b) <i>data sau intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul și metodologia utilizată;</i></p> <p>c) <i>dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare;</i></p> <p>d) <i>cine a solicitat și cine a plătit efectuarea sondajului.</i></p> <p>(2) <i>Televotul sau anchetele făcute pe stradă în rândul electoratului nu trebuie să fie prezentate ca reprezentative pentru opinia publică sau pentru un anumit grup social ori etnic.</i></p> <p>(3) <i>Cu 48 de ore înainte de ziua votării este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete cu conținut electoral făcute pe stradă.</i></p> <p>(5) <i>În ziua votării este interzisă prezentarea sondajelor realizate la ieșirea de la urne, înainte de încheierea votării.</i></p>	<p>g) Consiliul Național al Audiovizualului, care se autoseseizează sau poate fi sesizat de către cei interesați, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. y), în cazul în care acestea sunt comise de radiodifuzori.</p>
<p>Art. 56. -</p> <p>(1) <i>Contravențiunile prevăzute la art. 55 lit. b), c), d), e), g), j), k), l), m), o), p), ș), ț), u), v), z), ab) și ac) se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.500 lei, cele de la lit. f), h), q), t), w), x) și aa), cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei, cele de la lit. a), i), n), r), r1), s) și y), cu amendă de la 4.500 lei la 10.000 lei.</i></p>	

Modele de sesizări

Domnule/doamnă Președinte,

Subsemnatul/subsemnata, _____ (*nume, prenume, CNP, domiciliu/reședință*), domiciliat în ...., legitimat cu ....., în calitate de observator intern al asociației (*asociația care v-a acreditat*)

În baza art. ___ din *Legea nr. 370/2004 etc.*, formulez următoarea

Întâmpinare / contestație

Prin care vă solicit să _____,

Am constatat

(descrieți fapta/faptele ce formează obiectul întâmpinării; încercați să detaliați toate aspectele care definesc neregula/contravenția, așa cum este prevăzută în lege).

Data,

Ora,

Semnătura,

Domnului/doamnei președinte al Biroului Electoral al secției de votare nr.....
din comuna .... județul .....

Model de plângere penală

Domnule/Doamnă Prim - Procuror,

Subsemnatul/subsemnata, _____ (nume, prenume, CNP, domiciliu/reședință), în calitate de _____ (1. persoană vătămată - cel care formulează plângerea este vătămat direct de infracțiune, ca în cazul lovirilor sau vătămărilor sau 2. denunțator - cel care formulează plângerea încunoaștează despre săvârșirea unei infracțiuni)

În baza art. ____ (1. 289 - dacă e persoană vătămată sau 2. 290 - dacă e denunțator) C. proc. pen., formulez următoarea

PLÂNGERE PENALĂ

Prin care vă solicităm să dispuneți începerea urmăririi penale pentru săvârșirea infracțiunii de _____, prevăzute de art. ____ Cod penal (*a se vedea mai jos*), Pentru următoarele considerente:

În fapt, în data de ....., la ora __, am început procesul de observare în cadrul secției de votare nr. ____ (cu indicarea localității), după ce, în prealabil, m-am legitimat. Precizez că subsemnatul sunt acreditat ca observator din partea organizației ____.

În jurul orei __, am constatat

(descrieți fapta/faptele ce formează obiectul plângerii: încercați să detaliați toate aspectele care definesc infracțiunea, așa cum este prevăzută în Codul penal - vezi instrucțiuni mai sus; dați detalii care ar putea duce la identificarea făptuitorului)

În drept, invoc dispozițiile art. ____ Cod penal

Probe:

Dovada plângerii o fac cu următoarele mijloace de probă (facultativ, dacă sunt cunoscute)

planșe fotografice - încercați să fotografiați săvârșirea sau urmele infracțiunii; materiale video;

martori (încercați să luați datele de identificare și de contact ale altor persoane care au asistat la săvârșirea infracțiunii)

Data,

Semnătura,

Formularul este disponibil și <https://votcorect.ro/prezidentiale-2025/modele-cereri-plangeri/>

